

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TUJCIH

PREDLOG

EVA: 2025-1711-0032

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona

Temeljni razlog za pripravo zakona je prenos Direktive (EU) 2024/1233 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev), katere spremenjene in dopolnjene določbe so predmet prenosa v nacionalni pravni red.

S predlogom zakona se sledi tudi optimizaciji postopka glede zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjave delodajalca ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih, in sicer na način, da se ta tematika uredi v zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, kar bo predvsem pohitrilo postopke zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjave delodajalca ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih in razbremenilo delo upravnih enot.

S predlogom zakona se podaljšuje tudi obdobje zakonitega prebivanja tujca (državljan tretje države) v Republiki Sloveniji, po katerem lahko uveljavlja pravico do združitve družine, in sicer iz enega na tri leta. Z navedeno spremembo se želi doseči, da si bo sponzor (torej tisti, ki združuje svoje družinske člane) zagotovil ustrezne pogoje (predvsem v smislu zadostnih sredstev za preživljanje), preden se mu pridružio njegovi družinski člani, da le-ti ne postanejo breme socialnega sistema države. Pogoj triletnega zakonitega prebivanja v Republiki Sloveniji za priznanje pravice do združitve družine se določa tudi za osebe s priznano subsidiarno zaščito.

S predlogom zakona se ureditev spreminja tudi v delu, ki določa, da se tujcem, ki niso državljani EU, z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije programi učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe ter programi učenja slovenskega jezika na preživetveni ravni, ki se izvajajo kot neformalni izobraževalni program za odrasle, ne zagotavljajo več brezplačno, temveč se s strani države sofinancirajo v višini 60 odstotkov cene programa. S tem se pričakuje povečanje odgovornosti tujca do redne udeležbe v navedenih programih. Ukinja se tudi možnost brezplačnega enkratnega opravljanja preizkusov znanja iz slovenskega jezika in financiranje teh preizkusov znanja iz državnega proračuna. Sredstva, ki so bila do zdaj namenjena za ta namen, se bodo preusmerila v zagotavljanje programov učenja slovenskega jezika. Število tujcev, ki se udeležujejo programov učenja slovenskega jezika, se je v obdobju od sprejetih sprememb zakonodaje bistveno povečalo, s tem pa tudi obseg potrebnih finančnih sredstev iz državnega proračuna za zagotavljanje teh programov. Leta 2025 je s programom učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe, ki se izvaja kot javnoveljavni izobraževalni program za odrasle, po katerem se ne pridobi javnoveljavna izobrazba v skladu s predpisi, ki urejajo izobraževanje odraslih in se izvaja kot enotni program ter se imenuje Začetna integracija priseljencev, začelo in ga obiskovalo 4.065 udeležencev, kar predstavlja 32 odstotno povečanje glede na predhodno leto, ko je bilo 3.079 udeležencev. V letu 2025 je bilo ustanovljenih 396 skupin, okvirno je bilo v skupini povprečno 12 udeležencev. Skupni strošek v letu 2025 za te programe je bil 2.856.996,00 EUR. Učenje slovenskega jezika na preživetveni ravni ali t. i. neformalni program učenja slovenskega jezika je bil uveden na podlagi novele Zakona o tujcih iz leta 2023, ki je začela veljati 16. maja 2024. Leta 2025 je z neformalnim programom učenja jezika začelo in ga obiskovalo 2.212 udeležencev v 179 skupinah, kar predstavlja več kot dvakratno povečanje števila udeležencev glede na predhodno leto, ko jih je bilo 990, a se program še ni izvajal celo leto. Povprečno je bilo v skupini 12 udeležencev. Poleg navedenih programov učenja slovenskega jezika se je zagotavljalo tudi sredstva za prvo brezplačno opravljanje preizkusov znanja iz slovenskega jezika. Do prvega brezplačnega preizkusa znanja slovenskega jezika na vstopni, osnovni in višji ravni ter ravni odličnosti, kot to določa program Slovenščina kot drugi in tuji jezik (SDTJ), in za katerega se izda javnoveljavna listina, so upravičeni vsi tisti, ki so upravičeni tudi do udeležbe v enotnem oziroma ZIP programu. Število oseb, ki so opravljale te preizkuse znanja, se je v primerjavi s preteklim letom povečalo za 35 odstotkov. Skupen strošek v letu 2025 je bil 379.804,69 EUR. Država je do sedaj zagotavljala tudi brezplačno opravljanje prvega preizkusa znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni. Za programe učenja slovenskega jezika na preživetveni ravni in izpite na preživetveni ravni je bil strošek v letu 2025 1.303.174,61 EUR. Programi učenja slovenskega jezika in popravljanja preizkusov znanja se sicer sofinancirajo iz evropskih sredstev: 75 odstotkov upravičenih stroškov financira iz Sklada za azil, migracije

in vključevanje (AMIF), 25 odstotkov upravičenih stroškov pa proračun Republike Slovenije, vendar se višina potrebnih sredstev za te namene povečuje.

S predlaganim finančnim prispevkom tujcev za udeležbo v programih učenja slovenskega jezika pa se želi spodbuditi tudi bolj odgovoren pristop udeležencev v programih učenja slovenskega jezika ter hkrati zagotoviti vzdržen sistem njihovega financiranja.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj je prenos Direktive (EU) 2024/1233 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (v nadaljevanju: prenovitvena direktiva) v nacionalni pravni red.

Z namenom pospešitve postopka izdaje soglasja k enotnemu dovoljenju za prebivanje je cilj tudi sprememba dosedanjega koncepta, ki omogoča tujcu zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali se zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih, in sicer na način, da se ta tematika uredi v zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.

Nadalje je cilj zakona uvesti tudi spremembe na področju financiranja programov učenja slovenskega jezika in povečati odstotek udeležbe v programih učenja slovenskega jezika oziroma učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe. S predlogom zakona se tako uvaja sofinanciranje udeležbe v programih učenja slovenskega jezika s strani tujcev, in sicer v 40 odstotkih. S tem ukrepov se želi v prvi vrsti tujce spodbuditi k bolj odgovorni udeležbi v programih učenja slovenskega jezika, kar bo posledično prispevalo k aktivnejši in hitrejši integraciji tujcev v slovensko družbo preko pridobivanja znanja slovenskega jezika, hkrati pa bo predlagana ureditev prispevala k zagotavljanju bolj vzdržnega sistema financiranja teh programov. V zadnjem obdobju se je namreč število tujcev, ki se vključujejo v programe učenja slovenskega jezika zelo povečalo, s tem pa tudi potreben obseg finančnih sredstev, ki jih je treba zagotoviti iz državnega proračuna. Ob tem se je v praksi izkazalo, da se tujci programov učenja slovenskega jezika ne udeležujejo dovolj redno. V letu 2025 je bil povprečni odstotek udeležbe v programu Začetna integracija priseljencev 72 odstotkov, za uspešno opravljen program je pričakovana udeležba pri posamezniku najmanj 80 odstotkov. Udeleženci programa učenja na preživetveni ravni so v povprečju bili prisotni 57 odstotkov, kar predstavlja 103 ure od 180 zagotovljenih ur.

Predlagani odstotek sofinanciranja udeležbe v teh programih, bo tudi socialno šibkejšim tujcem še vedno omogočil udeležbo v programih učenja slovenskega jezika, ki se v primeru uvedbe višjega odstotka sofinanciranja (npr. 50 odstotkov) programa ne bi udeleževali. Ukinja se tudi možnost brezplačnega enkratnega opravljanja preizkusov znanja iz slovenskega jezika in financiranje teh preizkusov znanja iz državnega proračuna. Sredstva, ki so bila do zdaj namenjena za ta namen, se bodo preusmerila v zagotavljanje programov učenja slovenskega jezika. S tem ukrepom se želi spodbuditi tudi bolj odgovoren pristop udeležencev programov učenja slovenskega jezika v teh programih.

Kazalnik za spremljanje je učinkovita implementacija določb v okviru prenosa t.i. prenovitvene direktive v nacionalni pravni red,

2.2 Načela

Pri oblikovanju predloga zakona se zasleduje načelo prenosa EU pravnega reda v nacionalni pravni red in sicer prenos t. i. prenovitvene direktive EU 2024/1233 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev).

Zasleduje se tudi načelo pospešitve postopka za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih in sicer na način, da se postopek izdaje soglasja k enotnemu dovoljenju za prebivanje prenaša v zakon, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.

S predlogom zakona se podaljšuje tudi obdobje zakonitega prebivanja tujca (državljan tretje države) v Republiki Sloveniji, po katerem lahko uveljavlja pravico do združitve družine, in sicer iz enega na tri leta. Z navedeno spremembo se želi doseči, da si bo sponzor (torej tisti, ki združuje svoje družinske člane) zagotovil ustrezne pogoje (predvsem v smislu zadostnih sredstev za preživljanje), preden se mu pridružio njegovi družinski člani, da le-ti ne postanejo breme socialnega sistema države. Pogoj triletnega zakonitega prebivanja v Republiki Sloveniji za priznanje pravice do združitve družine se določa tudi za osebe s priznano subsidiarno zaščito.

Pri oblikovanju predloga zakona se upošteva tudi »Strategija vključevanja tujcev, ki niso državljani Evropske unije, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije«, ki jo je Vlada Republike Slovenije sprejela leta 2023. V njej je zapisala, da je temeljni cilj politike vključevanja tujcev oblikovati pogoje, ki bodo posamezniku, ki prihaja v naše okolje, omogočali dostojno, samostojno in neodvisno delovanje v družbi, v kateri se bo počutil kot del celote. Strategija je jezikovno vključevanje postavila kot enega izmed poudarkov, saj se tujec brez znanja slovenskega jezika ne bo mogel polno in samostojno vključiti v druga področja.

Predlog zakon ne ukinja programov pomoči pri vključevanju tujcev in njihovi jezikovni integraciji, vzpostavlja pa finančno dolgoročno vzdržan sistem pomoči. Predlog zakona ne predpisuje načina, kako se tujci učijo slovenskega jezika. Tujci še vedno lahko izberejo samoplačniške programe, lahko se odločijo za samostojno učenje ali učenje preko drugih, s strani države ali lokalne skupnosti sofinanciranih programov. Zakon tako še nadalje ohranja učinkovito in dostopno mrežo programa učenja slovenskega jezika in tujcem daje priložnost učenja.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se v nacionalni pravni red prenaša t. i. prenovitvena direktiva EU 2024/1233 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev). Z namenom zaščite tujca se določa, da v primeru, če pristojbine za obravnavo vloge za izdajo enotnega dovoljenja plača delodajalec, ta ni upravičen do povračila takih pristojbin s strani tujca. V nacionalni zakonodaji je višina taks določena z Zakonom o upravnih taksah (ZUT), pri čemer se s predlogom sprememb zakona ta določba ureja v Zakonu o tujcih do ureditve te vsebine v zakonu, ki ureja upravne takse. Dodatno se po vzoru modre karte EU določajo dovoljena obdobja brezposelnosti tujca, zaradi izgube zaposlitve, ki ne vplivajo na razveljavitev enotnega dovoljenja, za vsa enotna dovoljenja ob pogoju, da ima tujec v času brezposelnosti zagotovljena zadostna sredstva za preživljanje, bodisi iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, bodisi iz sredstev, s katerimi lahko izkazuje izpolnjenost pogoja zadostnih sredstev za preživljanje.

Dodatno se spreminja tudi dosednji koncept, ki omogoča tujcu zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali se zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih in sicer na način, da se ta tematika uredi v zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Vloga za soglasje se bo vlagala neposredno na Zavod RS za zaposlovanje, ki bo odločitev (soglasje) vročil vlagatelju vloge, o izdaji soglasja pa bo obvestil upravno enoto. Na ta način se pospešuje postopek izdaje soglasja, saj se vloga ne odstopa več s strani upravne enote na Zavod RS za zaposlovanje, prav tako bo odločbo o zavrnitvi prošnje za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih (če soglasje ne bo izdano), izdal Zavod RS za zaposlovanje. Na ta način se tudi razbremenjuje tudi delo upravnih enot, predvsem pa je določba namenjena pospešitvi postopka izdaje soglasja, upoštevajoč dejstvo, da se v postopku izdaje soglasja preverjajo zgolj pogoji na strani zaposlovanja. Edini pogoj, ki ga mora tujec izpolnjevati na podlagi določb Zakona o tujcih je, da ima veljavno enotno dovoljenje (zamenjava je mogoča zgolj v času veljavnosti enotnega dovoljenja, najkasneje do umika soglasja k enotnemu dovoljenju).

S predlogom zakona se podaljšuje tudi obdobje zakonitega prebivanja tujca (državljan tretje države) v Republiki Sloveniji, po katerem lahko uveljavlja pravico do združitve družine, in sicer iz enega na tri leta. Z navedeno spremembo se želi doseči, da si bo sponzor (torej tisti, ki združuje svoje družinske člane) zagotovil ustrezne pogoje (predvsem v smislu zadostnih sredstev za preživljanje), preden se mu pridružio njegovi družinski člani, da le-ti ne postanejo breme socialnega sistema države. Pogoj triletnega zakonitega prebivanja v Republiki Sloveniji za priznanje pravice do združitve družine se določa tudi za osebe s priznano subsidiarno zaščito.

Spremenjene rešitve se uvajajo tudi na področju financiranja programov učenja slovenskega jezika, in sicer se namesto zagotavljanja brezplačnih tečajev slovenskega jezika uvaja odstotek udeležbe v programih učenja slovenskega jezika oziroma učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe, ki ga mora prispevati tujec.

S predlogom zakona se tako uvaja sofinanciranje udeležbe v programih učenja slovenskega jezika s strani tujcev, in sicer v višini 40 odstotkov. Tovrsten odstotek sofinanciranja bo še vedno omogočil udeležbo v programih učenja slovenskega jezika tudi socialno šibkejšim tujcem, ki se v primeru višjega odstotka sofinanciranja (npr. 50 odstotkov), programa ne bi udeleževali. Ukinja se tudi možnost brezplačnega enkratnega opravljanja preizkusov znanja iz slovenskega jezika in financiranje teh preizkusov znanja iz državnega proračuna. Sredstva, ki so bila do zdaj namenjena za ta namen, se bodo preusmerila v zagotavljanje programov učenja slovenskega jezika. S tem ukrepom se želi spodbuditi tudi bolj odgovoren pristop udeležencev programov učenja slovenskega jezika v teh programih, posledično pa prispevati k aktivnejši in boljši jezikovni integraciji tujcev v slovensko družbo.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predpis ima posledice za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

- **Predpis ima posledice za blagajne javnega financiranja (državni proračun, občinski proračuni ter pokojninska in zdravstvena blagajna).**

- Predpis ima na blagajne javnega financiranja učinek v vrednosti nad 40.000 eur.

S predlagano spremembo 106. člena ZTuj-2 (pomoč pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU) se ocenjuje prihranek finančnih sredstev v višini 1.319.340 EUR v letu 2027.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Ni podatka.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

/

5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

IZJAVA O SKLADNOSTI S PRAVNIM REDOM EU

NASLOV PREDPISA RS

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih

EVA

2025-1711-0032

AKTI EU, KATERIH PRENOS ALI IZVAJANJE SE ZAGOTAVLJA S PREDPISOM RS

Št.	CELEX	Naslov				Zadnjič spremenjen z (CELEX)			
1	32024L1233	Direktiva (EU) 2024/1233 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev)							
Predpis RS					Opomba ali CELEX akta EU predpisa		Akt EU		
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea	
1				Ni predmet usklajevanja s pravom EU					
2									
2	6			32024L1233	10				
3				Ni predmet usklajevanja s pravom EU					
4				Ni predmet usklajevanja s pravom EU					
5				Ni predmet usklajevanja s pravom EU					
6				Ni predmet usklajevanja s pravom EU					
7				Ni predmet usklajevanja s pravom EU					
8									
8	2			32024L1233	11	4			
9				Ni predmet usklajevanja s pravom EU					

Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa	Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea
10				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
11				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
12				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
13				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
14				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
15				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
16				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
17				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				

5.3 Prikaz ureditve v posameznih državah članicah Evropske unije

Estonija

Republika Estonija je prenesla direktivo v nacionalno zakonodajo, ki je začela veljati 22. maja 2026.

Republika Estonija je pododstavek četrtega odstavka 11. člena direktive, ki imetniku enotnega dovoljenja dovoli, da je brezposeln za daljše obdobje prenesla na način, da v kolikor je obdobje brezposelnosti traja dlje kot tri mesece, morajo državljani tretjih držav dokazati, da imajo zadosten zakonit dohodek za preživljanje v Estoniji.

Finska

Poodstavek člena 11(4) direktive so prenesli in v zvezi s tem določili daljša obdobja za nekatere skupine. Vendar niso presegli omejitev, ki jih določa direktiva, in sicer obdobja treh ali šestih mesecev.

Poleg tega nacionalna zakonodaja v skladu z direktivo določa, da se dovoljenje za prebivanje ne sme odvzeti v obdobju treh mesecev oziroma šestih mesecev, če je delavec v državi prebival vsaj dve leti. Poleg tega določa, da se šestmesečno obdobje neposredno uporablja (ne glede na trajanje prebivanja v državi) za naslednje skupine: strokovnjake, imetnike modre kartice EU, srednje ali višje vodstvo podjetja ter menedžerje in strokovnjake, ki jih zajema direktiva o mednarodnih strokovnjakih (ICT). Poleg tega se v primeru, da je delavec s svojim delodajalcem sklenil konkurenčno klavzulo, obdobje brezposelnosti začne šele po izteku obdobja omejitve, dogovorjenega v tej konkurenčni klavzuli.

Poleg tega so uvedli nacionalno določbo, v skladu s katero lahko finska služba za priseljevanje od tujcev, ki ne spadajo v zgoraj navedene skupine in katerih brezposelnost traja več kot tri mesece, zahteva, da predložijo dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje.

Španija

Španija je direktivo že prenesla s kraljevim odlokom št. 1155/2024 z dne 19. novembra 2024, s katerim je bila sprejeta uredba o izvajanju Zakona št. 4/2000 o pravicah in svoboščinah tujcev v Španiji ter njihovi socialni integraciji, ki je začela veljati 20. maja 2025.

Španska zakonodaja imetnikom enotnega dovoljenja omogoča, da ostanejo brezposelni dlje, kot je predvideno v direktivi, tj. tri ali šest mesecev. V tem obdobju jim ni treba predložiti dokazil o dodatnih finančnih sredstvih.

Vendar pa je za podaljšanje dovoljenja po izteku njegove najdaljše veljavnosti potrebno, da je bilo delovno razmerje, na podlagi katerega je bilo izdano dovoljenje, prekinjeno iz razlogov, na katere delavec ni imel vpliva; da je zadevna oseba opravljala delovno dejavnost vsaj tri mesece na leto; in da je bila od datuma prenehanja delovnega razmerja do datuma vložitve vloge za podaljšanje dovoljenja za prebivanje in delo neprekinjeno registrirana kot iskalka zaposlitve pri pristojnih javnih službah za zaposlovanje.

6. Presoja posledic

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) Predpis ima učinek na uvajanje nove obveznosti, spreminjanje ali ukinjanje obstoječe obveznosti.

– Predpis ima pozitiven učinek na število trenutno veljavnih obveznosti.

S prenosom koncepta zamenjave delodajalca, delovnega mesta pri istem delodajalcu ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih na Zavod za zaposlovanje sem zmanjšuje število upravnih postopkov in posledično obremenitev upravnih enot.

– Predpis ima pozitiven učinek na upoštevanje načela »vse na enem mestu«.

S prenosom koncepta zamenjave delodajalca, delovnega mesta pri istem delodajalcu ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih na Zavod za zaposlovanje sem zmanjšuje število upravnih postopkov in posledično obremenitev upravnih enot.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predpis nima posledic na tem področju.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Predpis nima posledic na tem področju.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

a) Predpis ima učinek na zaposlenost in trg dela.

– Predpis ima pozitiven učinek na pravice zaposlenih in pravice delavcev v drugih pravnih razmerjih.

Skladno z implementacijo Direktive (EU) 2024/1233 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev), katere spremenjene in dopolnjene določbe so predmet prenosa v nacionalni pravni red, se dovolijo tudi daljša obdobja brezposelnosti tujca (kot to možnost določa direktiva v členu 8, odstavek 4, prvi pododstavek), ki ne vplivajo na razveljavitev enotnega dovoljenja, ob pogoju, da ima tujec v času brezposelnosti zagotovljena zadostna sredstva za preživljanje, bodisi iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, bodisi iz sredstev, s katerimi lahko izkazuje izpolnjenost pogoja zadostnih sredstev za preživljanje, skladno z Zakonom o tujcih.

S tem se omogoča tujcem, da kljub brezposelnosti, ob pogoju, da imajo zagotovljena sredstva za preživljanje, njihovo enotno dovoljenje za prebivanje in delo ostane v veljavi, kar jim omogoča, da si najdejo novo zaposlitev oz. delodajalca, kar pozitivno vpliva na pravice zaposlenih.

- **Predpis ima pozitiven učinek na zaposlenost, povečevanje zaposlovanja oziroma zmanjševanje brezposelnosti.**

S tem ukrepom se med drugim omogoča nova zaposlovanja tujcev, ki že prebivajo v Republiki Sloveniji in so vključeni na trg dela.

- **Predpis ima pozitiven učinek na socialno varnost brezposelnih oseb.**

Brezposelnim osebam se omogoča ponovna vključitev na trg dela, ob obstoju varovalk in pogojev, ki jih določa Zakon o tujcih.

b) Predpis ima učinek na migracije in integracije.

- **Predpis ima pozitiven učinek na priseljevanje tujcev v Slovenijo ter na položaj in integracijo tujcev v Sloveniji.**

Predpis ima pozitiven učinek na zaposlovanje migrantov, glede integracija pa vzpodbuja tujce k udeležbi v tečajih slovenskega jezika, s čimer se pričakuje tudi povečanje odgovornosti tujca do redne udeležbe v programu.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predpis nima posledic na tem področju.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predpis nima posledic na tem področju.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Ni podatka.

7. Prikaz sodelovanja javnosti

Gradivo ni bilo predmet sodelovanja z javnostjo.

8. Zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona

Pri pripravi predpisa ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

Franci Matoz, minister za notranje zadeve in javno upravo

Franc Kangler, državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve in javno upravo

Matej Torkar, vršilec dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za migracije in upravne notranje zadeve na Ministrstvu za notranje zadeve in javno upravo Republike Slovenije

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih

1. člen

V Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo, 95/21 – popr., 105/22 – ZZNŠPP, 48/23, 115/23 in 62/24 – ZUOPUE) se v 1. členu v drugem odstavku štirinajsta alineja spremeni tako, da se glasi:

– »Direktivo (EU) 2024/1233 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev) (UL L, 2024/1233, 30. 4. 2024, str.18);«.

2. člen

V 37. členu se v tretjem odstavku za besedilom »Prvo enotno dovoljenje« doda besedilo »in enotno dovoljenje, izdano v postopku izdaje nadaljnjega dovoljenja za prebivanje,«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Tujec, ki ima enotno dovoljenje, lahko zamenja delovno mesto pri istem delodajalcu, zamenja delodajalca ali se zaposli pri dveh ali več delodajalcih, pod pogoji in na način, določenim z zakonom, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.«.

Šesti odstavek se črta.

Dosedanji sedmi do enajsti odstavek postanejo šesti do deseti odstavek.

V dosedanjem enajstem odstavku, ki postane deseti odstavek, se v tretjem stavku za besedilom »se izda vlagatelju prošnje,« črta besedilo »če ni s tem zakonom izdaja potrdila že določena pri posamezni vrsti prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve in«, za besedilom »nameravanega prebivanja tujca v Republiki Sloveniji« pa se beseda »ter« nadomesti z besedo »in«.

Za dosedanjim enajstim odstavkom, ki postane deseti odstavek, se doda nov, enajsti odstavek, ki se glasi:

»(11) Če upravno takso za vložitev vloge ter za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja plača delodajalec, ni upravičen zahtevati povračila plačane upravne takse od tujca.«.

3. člen

V 37.a členu se v prvem odstavku za četrtilm stavkom doda nov peti stavek, ki se glasi: »Če prošnjo za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja vložijo tujčev delodajalec, tujca pravočasno obvešča o stanju prošnje.«.

Dosedanji peti stavek, ki postane nov šesti stavek, se spremeni tako, da se glasi: »Pooblastilo tujca delodajalcu ni potrebno za vlaganje dopolnitev k prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja ter za pridobitev informacije glede stanja prošnje za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja.«.

Dosedanji šesti stavek postane sedmi stavek.

4. člen

V 39. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Tujec, ki ima veljavno modro karto EU lahko zamenja delovno mesto pri istem delodajalcu, zamenja delodajalca ali se zaposli pri dveh ali več delodajalcih pod pogoji in na način, določenim z zakonom, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.«.

Peti in šesti odstavek se črtata.

Dosedanji sedmi odstavek postane peti odstavek.

5. člen

V 45.a členu se sedmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(7) Tujec, ki ima izdano enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni, lahko zamenja delodajalca ali naročnika dela, pod pogoji in na način, določenim z zakonom, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.«.

Osmi odstavek se črta.

V dosedanjem devetem odstavku, ki postane osmi odstavek, se zadnji stavek črta.

Dosedanji deseti odstavek postane deveti odstavek.

6. člen

V 47. členu se v prvem odstavku v prvem stavku besedilo »zadnje leto« nadomesti z besedilom »zadnje tri leta«.

7. člen

V 47.b členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Tujcu, kateremu je v Republiki Sloveniji priznana subsidiarna zaščita na podlagi zakona, ki ureja mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: oseba s priznano subsidiarno zaščito) se prizna pravica do združitve družine z družinskimi člani, ki so tujci, če zadnje tri leta prebiva na podlagi priznane subsidiarne zaščite in če je družina obstajala že njegovim vstopom v Republiko Slovenijo.«.

V tretjem odstavku se za besedilom »ki mora prošnjo vložiti« črta besedilo »v 90 dneh od pravnomočnosti priznanja statusa subsidiarne zaščite«.

V šestem odstavku se prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Družinskemu članu, katerega istovetnost ni sporna, se dovoljenje za začasno prebivanje lahko izda, če ni razlogov za zavrnitev izdaje dovoljenja za prebivanje iz tretje, pete, šeste, sedme, desete, enajste ali dvanajste alineje prvega odstavka 55. člena tega zakona in če družinski član izpolnjuje pogoje, določene za izdajo dovoljenja iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona, pri čemer sredstva za preživljanje, s katerimi izkazuje preživljanje družinskih članov, mesečno ne smejo biti nižja od ravni, določene za pridobitev pravice do denarne socialne pomoči v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvene prejemke.«.

V sedmem odstavku se črta prvi stavek.

8. člen

V 56. členu se v prvem odstavku črta četrta alineja.

V drugem odstavku se v drugem stavku besedilo »Modra karta EU« nadomesti z besedilom »Enotno dovoljenje«. Za drugim stavkom dodata nova tretji in četrty stavek, ki se glasita: »Tujec mora v primeru brezposelnosti, ki je daljša od treh mesecev, razen v primeru modre karte EU, izkazati, da je v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, pridobil pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti ali da ima zagotovljena zadostna sredstva za preživljanje, skladno s tretjim odstavkom 33. člena tega zakona. Enotno dovoljenje se v tem primeru ne razveljavi, dokler je tujec upravičen do pravic iz naslova brezposelnosti oziroma če ima zagotovljena zadostna sredstva za preživljanje, skladno s tretjim odstavkom 33. člena tega zakona.«.

9. člen

V 87. členu se v tretjem odstavku besedilo »prejšnjega člena« nadomesti z besedilom »86. člena tega zakona«. Za besedilom »48. členu tega zakona« se črta besedilo »in zavrnitve zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjave delodajalca ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih po 37. in 39. členu tega zakona«.

10. člen

106. člen se spremeni tako, da se glasi:

»106. člen (pomoč pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU)

(1) Tujcem, ki niso državljani EU, se z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije zagotavlja:

- programe učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe, pod pogoji, določenimi v tem členu,
- opravljanje preizkusa znanja slovenskega jezika, pod pogoji, določenimi v tem členu,
- programe medsebojnega poznavanja in razumevanja s slovenskimi državljani,
- informiranje v zvezi z njihovim vključevanjem v slovensko družbo.

(2) Programi učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe se izvajajo kot javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle, na podlagi katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, skladno s predpisi s področja izobraževanja, v primeru iz petega odstavka 47. člena tega zakona pa kot neformalni izobraževalni programi za odrasle.

(3) Do enkratnega sofinanciranja stroškov udeležbe v programu učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe v javnoveljavnem izobraževalnem programu za odrasle, na podlagi katerega se ne pridobi javnoveljavna izobrazba in ki se izvaja kot enotni program, in sicer v višini 60 odstotkov cene programa, so upravičeni tujci, ki niso državljani EU in ki:

- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje;

- Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje, izdanega z veljavnostjo najmanj enega leta;
- so družinski člani slovenskih državljanov ali državljanov EU, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za prebivanje za družinskega člana, ne glede na dolžino prebivanja in dolžino veljavnosti dovoljenja za začasno prebivanje;
- Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi priznane začasne zaščite v skladu z zakonom, ki ureja začasno zaščito razseljenih oseb.

(4) Družinski člani tujcev, ki jim je izdano dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine, so upravičeni tudi do enkratnega sofinanciranja stroškov udeležbe v programu učenja slovenskega jezika, ki se izvaja kot neformalni izobraževalni program za odrasle iz petega odstavka 47. člena tega zakona, in sicer v višini 60 odstotkov cene programa.

(5) Do sofinanciranja enkratne udeležbe v programih učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe niso upravičeni tujci, ki so končali šolanje v slovenskem jeziku na katerikoli stopnji v Republiki Sloveniji, so vključeni v redni izobraževalni program v Republiki Sloveniji, ki poteka v slovenskem jeziku, ali so že pridobili potrdilo o uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenskega jezika na vsaj osnovni ravni. Tujci, ki so upravičeni do sofinanciranja stroškov udeležbe v programih učenja slovenskega jezika iz tretjega in četrtega odstavka tega člena, morajo izvajalcu programa lastni prispevek poravnati pred pričetkom vključitve v program.

(6) Tujci iz tretjega odstavka tega člena opravljajo preizkus znanja slovenskega jezika pri izobraževalnih ustanovah oziroma organizacijah iz prvega odstavka 52. člena tega zakona. Izvajalci teh programov tujcu izdajo potrdilo o uspešnem ali neuspešnem preizkusu znanja.

(7) Tujci iz četrtega odstavka tega člena opravljajo preizkus znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni pri izobraževalnih ustanovah oziroma organizacijah, ki izvajajo neformalne izobraževalne programe za odrasle za učenje slovenskega jezika. Izvajalci teh programov tujcu izdajo potrdilo o uspešnem ali neuspešnem preizkusu znanja.

(8) Vlada Republike Slovenije podrobneje določi način uveljavljanja in obseg zagotavljanja pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

(9) Vlada Republike Slovenije sprejme strategijo vključevanja tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.«.

11. člen

V 110. členu se v dvanajstem odstavku v prvem stavku:

- za besedilom »podaje soglasja k izdaji enotnega dovoljenja« črta besedilo »in podatke o odločitvah v postopkih podaje soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih,«;
- za besedilom »umaknjenih soglasjih k izdaji enotnega dovoljenja« črta besedilo »in umaknjenih soglasjih k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih,«;
- za besedilom »sedež delodajalca« črta besedilo »številka prošnje upravne enote k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca in zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih, datum vročitve informativnega lista, izdanega na podlagi soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih,«.

12. člen

V 111. členu se črta osmi odstavek.

Dosedanji deveti do šestnajsti odstavek postanejo novi osmi do petnajsti odstavek.

V dosedanjem štirinajstem odstavku, ki postane trinajsti odstavek, se v tretjem stavku za besedilom »podatke o vrsti dovoljenja za prebivanje« črta vejica in besedilo »številki in datumu podaje soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih, datumu vročitve informativnega lista, izdanega na podlagi soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih, številki, datumu izdaje, dokončnosti in pravnomočnosti odločbe o zavrnitvi zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjave delodajalca ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen

Postopki, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona in o katerih še ni bilo pravnomočno odločeno, se nadaljujejo in zaključijo po določbah Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 46/25 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: Zakon o tujcih), razen če so določbe tega zakona za stranko ugodnejše.

14. člen

Potrdila, izdana na podlagi Uredbe o zagotavljanju pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije (Uradni list RS, št. 27/24), katerim veljavnost ni prenehala in niso bila izkoriščena, ostanejo v veljavi in jih oseba koristi na podlagi določb Zakona o tujcih. Rok za koriščenje potrdil iz prejšnjega stavka in pravic, do katerih je oseba, ki ji je bilo potrdilo izdano, upravičena, je 18 mesecev od uveljavitve tega zakona.

15. člen

Podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o tujcih, se uskladijo s tem zakonom v treh mesecih po njegovi uveljavitvi.

16. člen

Spremenjene določbe 106. člena zakona se začnejo uporabljati tri mesece po uveljavitvi tega zakona. Do takrat se uporablja 106. člen Zakona o tujcih.

17. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S spremembo štirinajste alineje prvega odstavka prvega člena se popravlja dosedanja navedba t.i. direktive o enotnem postopku s prenovitveno različico in sicer Direktivo (EU) 2024/1233 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev), katere spremenjene in dopolnjene določbe so predmet prenosa v nacionalni pravni red.

K 2. členu:

V tretjem odstavku se s predlagano dopolnitvijo ureja tudi situacija, ko se enotno dovoljenje izdaja v postopku izdaje nadaljnjega dovoljenja za prebivanje v smislu tretjega odstavka 36. člena ZTuj-2, zaradi česar ne spada pod termin »prvo enotno dovoljenje«, saj je ta termin namenjen zgolj postopku izdaje prvega enotnega dovoljenja, kot torej tujec predhodno še nima veljavnega dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji. Če npr. tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija najde zaposlitev in vloži prošnjo za izdajo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo, se bo lahko tudi njemu enotno dovoljenje kot nadaljnje dovoljenje za prebivanje izdalo z veljavnostjo do dveh let.

S predlagano spremembo petega in črtanjem šestega odstavka se spreminja dosednji koncept, ki omogoča tujcu zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali se zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih in sicer na način, da se ta tematika uredi v zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Vloga za soglasje se bo vlagala neposredno na Zavod RS za zaposlovanje, ki bo odločitev (soglasje) vročil vlagatelju vloge, o izdaji soglasja pa bo obvestil upravno enoto. Na ta način se pospešuje postopek izdaje soglasja, saj se vloga ne odstopa več s strani upravne enote na Zavod RS za zaposlovanje, prav tako bo odločbo o zavrnitvi prošnje za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih (če soglasje ne bo izdano), izdal Zavod RS za zaposlovanje. Na ta način se tudi razbremenjuje tudi delo upravnih enot, predvsem pa je določba namenjena pospešitvi postopka izdaje soglasja, upoštevajoč dejstvo, da se v postopku izdaje soglasja preverjajo zgolj pogoji na strani zaposlovanja. Edini pogoj, ki ga mora tujec izpolnjevati na podlagi določb Zakona o tujcih je, da ima veljavno enotno dovoljenje (zamenjava je mogoča zgolj v času veljavnosti enotnega dovoljenja, najkasneje do umika soglasja k enotnemu dovoljenju).

Pri izvajanju dosedanjega enajstega odstavka 37. člena ZTuj-2, ki s predlagano spremembo postane deseti odstavek, se je ugotovilo, da je v postopku izdaje enotnega dovoljenja za namen zaposlitve tujca v poklicih in dejavnostih, določenih z Odredbo o določitvi dejavnosti in poklicev, v katerih se lahko tujci hitreje zaposlujejo (Uradni list RS, št. 102/25, v nadaljevanju Odredba) optimalneje, če se izda le ena vrsta potrdila o vloženih prošnji, za izdajo katerega so predpisani tudi štirje kumulativni pogoji: če gre za zaposlitev tujca v poklicih in dejavnostih iz Odredbe, če tujec zakonito prebiva v Republiki Sloveniji, če je k vlogi priložena veljavna potna listina, katere veljavnost je najmanj tri mesece daljša od nameravanega prebivanja tujca v državi in če je k vlogi priloženo potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca. Izdaja potrdila o vloženih prošnji pri posamezni vrsti prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve pa pride v poštev, če se tujec ne želi zaposliti po t. i. hitrem postopku, to je pred izdajo prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve in želi vložiti prošnjo vložiti po t. i. rednem postopku (npr. v primeru modre karte EU v skladu s prvim odstavkom 40. člena ZTuj-2).

Sprememba besede »ter« v besedo »in« je pravopisne narave.

Z novim enajstim odstavkom se prenaša določba 10. člena Direktive, ki določa, da v primeru, če pristojbine za obravnavo vloge za izdajo enotnega dovoljenja plača delodajalec, ta ni upravičen do povračila takih pristojbin s strani tujca.

K 3. členu:

Gre za prenos vsebine drugega odstavka 5. člena Direktive, ki določa zahtevo, da kadar vlogo predloži delodajalec, države članice poskrbijo, da delodajalec državljana tretje države pravočasno obvesti o stanju

vloge in njenem izidu. Glede na to zahtevo, se v prvi odstavek 37.a člena dodaja nov peti odstavek, ter dopolnjuje dosednji peti stavek in sicer na način, da pooblastilo tujca delodajalcu ni potrebno tudi v primeru, če želi pridobitev informacije glede stanja prošnje za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja. Le ta je nujna, da lahko delodajalec pridobiva informacije o stanju vloge in o odločitvi o zadevi.

K 4. členu:

Po vzoru ureditve koncepta za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali se zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih, ki se celoti prenaša na Zavod RS za zaposlovanje (sprememba 37. člena), se na enak način ta koncept ureja tudi pri modri karti EU.

Črtata se tudi peti in šesti odstavek, saj se ureditev v teh odstavkih vsebinsko prenaša v zakon, ki ureja zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev.

K 5. členu:

Po vzoru ureditve koncepta za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali se zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih, ki se celoti prenaša na Zavod RS za zaposlovanje (sprememba 37. člena), se na enak način ta koncept ureja tudi pri izdaji enotnega dovoljenja za sezonsko delo.

Črta se tudi osmi odstavek, saj se ureditev v tem odstavku vsebinsko prenaša v zakon, ki ureja zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev. Črtanje zadnjega stavka v devetem odstavku je potrebno zaradi sprememb sedmega in črtanja osmega odstavka.

K 6. členu:

S spremembo prvega odstavka 47. člena se obdobje zakonitega prebivanja tujca v Republiki Sloveniji, po katerem lahko uveljavlja pravico do združitve družine, podaljšuje z enega na tri leta. Z navedeno spremembo se želi doseči, da si bo sponzor (torej tisti, ki združuje svoje družinske člane) zagotovil ustrezne pogoje za združitev družine (predvsem v smislu zadostnih sredstev za preživljanje), preden se mu pridruži njegovi družinski člani, da le-ti ne postanejo breme socialnega sistema države.

K 7. členu:

Direktiva o združitvi družine 2003/86/ES se v skladu s členom 3(2)(a) ne uporablja za osebe s priznano subsidiarno zaščito. Status subsidiarne zaščite, določen v pravu Unije, je bil namreč vzpostavljen s Kvalifikacijsko direktivo 2004/83/ES, ki je bila sprejeta po Direktivi o pravici do združitve družine 2003/86/ES. Posledično lahko države članice v svojem nacionalnem pravu samostojno določajo dolžino predhodnega zakonitega prebivanja osebe s priznano subsidiarno zaščito za priznanje pravice do združitve družine.

V spremenjenem prvem odstavku se namesto pogojev za združitev družine, da ima oseba s priznano subsidiarno zaščito priznana subsidiarno zaščito za več kot eno leto oziroma če ima priznana eno leto, se mu pravica do združitve družine prizna, ko ji je subsidiarna zaščita podaljšana, uvaja pogoj, da mora oseba s priznano subsidiarno zaščito za priznanje pravice do združitve družine zadnje tri leta prebivati v Republiki Sloveniji na podlagi priznanje subsidiarne zaščite. Enako časovno obdobje predhodnega zakonitega prebivanja osebe s priznano subsidiarno zaščito za priznanje pravice do združitve družine za osebe ima predpisano tudi Republika Avstrija (študija Evropske migracijske mreže (EMN) – Združitev družine državljanov tretjih držav: stanje na področju zakonodaje in prakse, oktober 2025, str. 24, dostopna na: <https://emnslovenia.si/arhiv-publikacije/zdruzitev-druzine-drzavljanov-tretjih-drzav-stanje-na-podrocju-zakonodaje-in-prakse/>).

V tretjem odstavku se zaradi uvedbe (splošnega) pogoja triletnega predhodnega zakonitega prebivanja za priznanje pravice do združitve družine (spremenjeni prvi odstavek) črta pogoj, da mora oseba s priznano subsidiarno zaščito prošnjo vložiti v 90 dneh od pravnomočnosti priznanja subsidiarne zaščite.

V spremenjenem prvem stavku šestega odstavka se v povezavi s spremenjenim tretjim odstavkom črta ureditev, ki omogoča priznanje združitve družine osebi s subsidiarno zaščito (pod strožjimi pogoji iz šestega odstavka), tudi če prošnje ne vloži v roku 90 dni od pravnomočnosti priznanja subsidiarne zaščite. Zaradi

črtanja možnosti vložitve prošnje v 90 dneh oziroma po 90 dneh in uvedbe splošnega pogoja triletnega zakonitega prebivanja v Republiki Sloveniji za priznanje pravice do združitve družine, bo moral vsak družinski član osebe s priznano subsidiarno zaščito za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje izpolnjevati pogoje iz šestega odstavka tega člena.

Zaradi črtanja možnosti vložitve prošnje v 90 dneh oziroma po 90 dneh postane prvi stavek sedmega odstavka brezpredmeten, saj enak pogoj (da niso podani razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja za prebivanje) določa že šesti odstavek tega člena.

K 8. členu:

Črtanje četrte alineje v prvem odstavku je potrebno, ker se ukinja podaja soglasja k zamenjavi delodajalca (predmet ureditve v Zakonu o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

S spremembo in dopolnitvijo drugega odstavka 56. člena se prenaša določilo četrtega odstavka 11. člena Direktive, ki določa, v katerih primerih brezposelnost sama po sebi ni razlog za razveljavitev enotnega dovoljenja (enotno dovoljenje se razveljavi v primeru brezposelnosti, ki ne presegajo treh mesecev oziroma brezposelnosti, ki ne presegajo šestih mesecev, če je tujec imetnik enotnega dovoljenja več kot dve leti). Ker je drugi odstavek te pogoje že določal za modro karto EU, se sedaj ta določba razširja na vsa enotna dovoljenja, pri čemer za enotna dovoljenja (razen modre karte EU) dodatno določa pogoj, da ima tujec, ki je brezposeln več kot tri mesece zagotovljena zadostna sredstva za preživljanje, bodisi iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, bodisi iz sredstev, s katerimi lahko izkazuje izpolnjenost pogoja zadostnih sredstev za preživljanje, skladno z Zakonom o tujcih.

K 9. členu:

Črtanje besedila je potrebno zaradi prenosa postopka, ki omogoča tujcu zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali se zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih, v zakon, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.

K 10. členu:

Prvi odstavek se glede na trenutno ureditev spreminja v delu, ki določa, da se tujcem, ki niso državljani EU, z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije programi učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe, opravljanje preizkusa znanja slovenskega jezika, programi medsebojnega poznavanja in razumevanja s slovenskimi državljani ter informiranje v zvezi z njihovim vključevanjem v slovensko družbo ne zagotavljajo več brezplačno. Drugi odstavek glede na veljavno ureditev ostaja nespremenjen in določa, da se lahko programi učenja slovenskega jezika in spoznavanja družbe izvajajo kot javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle, na podlagi katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, skladno s predpisi s področja izobraževanja, v primeru iz petega odstavka 47. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 46/25 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: zakon) pa kot neformalni izobraževalni programi za odrasle. Kriterije in merila za neformalni izobraževalni program za odrasle, vključno s standardi znanja, ki se preverjajo z obveznim preizkusom znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni, določi minister, pristojen za izobraževanje, kot to izhaja iz devetega odstavka 47. člena zakona.

Tretji in četrti odstavek nadalje jasno opredelita, kdo je upravičen do sofinanciranja katerih programov učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe. Ravno tako tretji in četrti odstavek določita višino sofinanciranja udeležbe v programu učenja slovenskega jezika posameznemu udeležencu programa s strani države, in sicer ta znaša 60 odstotkov cene programa, kar pomeni, da 40 odstotkov cene programa prispeva posamezni udeleženec sam.

Peti odstavek določi osebe, ki kljub njihovi navedbi v tretjem in četrtem odstavku tega člena niso upravičeni do sofinanciranja udeležbe v enotnem ali neformalnem programu, saj se jim pomoč pri učenju slovenskega jezika zagotavlja skozi izobraževalni sistem ali pa že dosegajo osnovno raven slovenskega jezika, kar izkažejo s potrdilom. Določeno je tudi, da morajo tujci lastni prispevek, to je 30% odstotkov cene programa, tako za udeležbo v programu učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe v javnoveljavnem izobraževalnem programu za odrasle in programu učenja slovenskega jezika, ki se izvaja kot neformalni

izobraževalni program za odrasle, plačati pred obiskovanjem programa. Ravno tako je določeno, da lastni delež financiranja plačajo neposredno izvajalcu.

Šesti in sedmi odstavek se glede na trenutno ureditev spreminjata na način, da določata, da enkratni preizkusi znanja slovenskega jezika pri izobraževalnih ustanovah oziroma organizacijah iz prvega odstavka 52. člena zakona in preizkusi znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni, ki ga izvajajo izobraževalne ustanove oziroma organizacije, ki izvajajo neformalne izobraževalne programe za odrasle za učenje slovenskega jezika, za udeležence niso več brezplačni. To pomeni, da mora tujec strošek opravljanja preizkusa znanja kriti sam. S šestim in sedmim odstavkom se ohranja ureditev, da mora izvajalec programa tujcu izdati potrdilo opravljenem ali neopravljenem preizkusu znanja iz slovenskega jezika, saj je potrdilo o uspešno opravljenem preizkusu znanja pogoj v postopku podaljšanja prebivanja za družinske člane tujcev, ki so državljani tretjih držav, in v postopku izdaje dovoljenja za stalno prebivanje. Ker za neformalne izobraževalne programe po Zakonu o izobraževanju odraslih ni predpisano, da mora izvajalec to potrdilo izdati, je to sedaj v zakonu tudi izrecno navedeno.

Osmi odstavek se v primerjavi s trenutno ureditvijo spreminja v delu, kjer določa, da Vlada Republike Slovenije določi način uveljavljanja in obseg zagotavljanja pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU, pri čemer ta pomoč tujcem ni več brezplačna.

Deveti odstavek, ki nalaga Vladi Republike Slovenije sprejem strategije vključevanja tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije, ostaja glede na veljavno ureditev nespremenjen.

K 11. členu:

Črtanje je potrebno, ker se spreminja dosednji koncept, ki omogoča tujcu zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali se zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih in sicer na način, da se ta tematika uredi v zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.

K 12. členu:

Črtanje je potrebno, ker se spreminja dosednji koncept, ki omogoča tujcu zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali se zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih in sicer na način, da se ta tematika uredi v zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.

K 13. členu:

S prehodno določbo se določa, da se postopki, začeti pred uveljavitvijo sprememb tega zakona, o katerih še ni bilo pravnomočno odločeno pred uveljavitvijo tega zakona, zaključijo v skladu z veljavnim zakonom, razen če so določbe tega zakona za stranke ugodnejše.

K 14. členu:

Tujci so lahko na podlagi veljavnega zakona in Uredbe o zagotavljanju pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije (Uradni list RS, št. 27/24) pridobili potrdila o udeležbi za brezplačno udeležbo v programu učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe ter brezplačnih preizkusov znanja, ki jih še niso koristili in še niso prenehali veljati. Tovrstna potrdila se bodo izdajala tudi vse do uveljavitve tega zakona. S tem členom se določa, da mora oseba, v kolikor želi izkoristiti veljavna potrdila, to storiti v 18 mesecih od uveljavitve tega zakona, kar pomeni da mora v tem času zaključiti udeležbo v programu učenja jezika ali opraviti brezplačni preizkus.

K 15. členu:

S prehodno določbo se ureja obveznost uskladitve podzakonskih predpisov (Pravilnika o načinu izdaje dovoljenja za prebivanje in potrdila o pravicah obmejnega delavca, načinu zajemanja prstnih odtisov, načinu označitve prenehanja ter ceni izkaznice dovoljenja za prebivanje in potrdila o pravicah obmejnega delavca (Uradni list RS, št. 83/21, 17/22, 98/23, 134/23, 55/25 in 76/25) in Uredbe o zagotavljanju pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije (Uradni list RS, št. 27/24)) z določili novele in sicer se določa obveznost, da se morajo podzakonski predpisi uskladiti v treh mesecih po uveljavitvi zakona.

K 16. členu:

Določba določa trimesečni zamik uporabe spremenjenega 106. člena zakona, saj je za njegovo izvajanje nujno potrebna novelacija Uredbe o zagotavljanju pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije (Uradni list RS, št. 27/24), ravno tako pa se mora zagotoviti dovolj časa za informiranje tujcev o spremembah, ki jih prinaša spremenjeni 106. člen zakona glede uveljavljanja pravic pomoči pri vključevanju v okolje.

K 17. členu:

Prvi odstavek določa, kdaj začne zakon veljati in sicer petnajsti dan po objavi v Uradnem listu.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o tujcih

(Uradni list RS, št. 46/25 – uradno prečiščeno besedilo)

1. člen

(vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se določajo pogoji in načini vstopa, zapustitve in bivanja tujcev v Republiki Sloveniji.

(2) Ta zakon vsebinsko povzema naslednje direktive in sklep Evropske unije:

- [Direktivo Sveta 2001/40/ES](#) z dne 28. maja 2001 o medsebojnem priznavanju odločitev o izgonu državljanov tretjih držav (UL L št. 149 z dne 2. 6. 2001, str. 34);
- [Direktivo Sveta 2001/51/ES](#) z dne 28. junija 2001 o dopolnitvi določb člena 26. Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 (UL L št. 187 z dne 10. 7. 2001, str. 45);
- [Direktivo Sveta 2002/90/ES](#) z dne 28. novembra 2002 o opredelitvi pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju (UL L št. 328 z dne 5. 12. 2002, str. 17);
- [Direktivo Sveta 2003/86/ES](#) z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL L št. 251 z dne 3. 10. 2003, str. 12);
- [Direktivo Sveta 2003/109/ES](#) z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L št. 16 z dne 23. 1. 2004, str. 44);
- [Direktivo Sveta 2003/110/ES](#) z dne 25. novembra 2003 o pomoči v primeru tranzita za namene repatriacije po zračni poti (UL L št. 321 z dne 6. 12. 2003, str. 26);
- [Direktivo 2004/38/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja [Uredbo \(EGS\) št. 1612/68](#) in razveljavlja [direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS](#) in [93/96/EGS](#) (UL L št. 158 z dne 30. 4. 2004, str. 77);
- [Direktivo Sveta 2004/81/ES](#) z dne 29. aprila 2004 o dovoljenju za prebivanje za državljane tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi, ali so jim pomagali pri nezakoniti preselitvi in ki sodelujejo s pristojnimi organi (UL L št. 261, 6. 8. 2004, str. 19);
- [Direktivo 2016/801/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušku ali par (prenovitev) (UL L št. 132 z dne 21. 5. 2016, str. 21);
- [Direktivo Sveta 2008/115/ES](#) z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L št. 348, 24. 12. 2008, str. 98), vključno z Skupnimi smernicami o varnostnih določbah za skupne odstranitve po zračni poti, priložene Odločbi Evropskega sveta 2004/573 z dne 29. aprila 2004 (UL L št. 261/5, 6. 8. 2004, str. 5);

- [Direktivo \(EU\) 2021/1883](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2021 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namen visokokvalificirane zaposlitve in razveljavitvi [Direktive Sveta 2009/50/ES](#) (UL L št. 382 z dne 28. 10. 2021, str. 1);
- [Direktivo 2009/52/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L št. 168, 30.6.2009, str. 24);
- [Direktivo 2011/51/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2011 o spremembah [Direktive Sveta 2003/109/ES](#), da se razširi njeno področje uporabe na upravičence do mednarodne zaščite (UL L št. 132/1, 19. 5. 2011, str. 1);
- [Direktivo 2011/98/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L št. 343, 23. 12. 2011, str. 1);
- [Direktivo 2014/66/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav v okviru premestitev znotraj podjetja (UL L št. 157 z dne 27. 5. 2014, str. 1);
- [Direktivo 2014/36/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o pogojih za vstop in bivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve sezonskih delavcev (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 375);
- [Sklep Sveta 94/795/PNZ](#) z dne 30. novembra 1994 na podlagi člena K.3(2)(b) [Pogodbe o Evropski uniji](#) o skupnem ukrepu o olajšavah za potovanje za učence iz tretjih držav s stalnim prebivališčem v državi članici (UL L št. 327 z dne 19. 12. 1994, str. 1).

(3) S tem zakonom se ureja izvajanje naslednjih uredb Evropske unije:

- [Uredbe Sveta \(ES\) 2252/2004](#) z dne 13. decembra 2004 o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki jih izdajajo države članice (UL L št. 385, 29. 12. 2004, str. 1);
- [Uredbe \(EU\) 2018/1806](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (UL L št. 303 z dne 28. 11. 2018, str. 39), zadnjič spremenjene z [Uredbo \(EU\) 2023/850](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2023 o spremembi [Uredbe \(EU\) 2018/1806](#) o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (UL L št. 110 z dne 25. 4. 2023, str. 1);
- [Uredbe \(EU\) 2016/399](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (kodificirano besedilo) (UL L št. 77 z dne 23. 3. 2016, v nadaljnjem besedilu: Zakonik o schengenskih mejah);
- [Uredbe sveta \(ES\) št. 1030/2002](#) o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav (UL L št. 157 z dne 15. 6. 2002 str. 1), zadnjič spremenjene z [Uredbo \(EU\) 2017/1954](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2017 o spremembi [Uredbe Sveta \(ES\) št. 1030/2002](#) o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav (UL L št. 286 z dne 1. 11. 2017, str. 9) (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 1030/2002/ES](#));

- [Uredbe \(ES\) št. 810/2009](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L št. 243, 15.9.2009, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Vizumski zakonik);
- [Uredbe \(EU\) št. 265/2010](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2010 o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in [Uredbe \(ES\) št. 562/2006](#) v zvezi z gibanjem oseb z vizumom za dolgoročno prebivanje (UL L št. 85, 31. 3. 2010, str. 1);
- [Uredbe \(EU\) 2016/1953](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o uvedbi evropske potne listine za vrnitev nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav in razveljavitvi Priporočila Sveta z dne 30. novembra 1994 (UL L št. 311 z dne 27. 11. 2016, str. 13);
- [Uredbe \(EU\) 2018/1240](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. septembra 2018 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi [uredb \(EU\) št. 1077/2011](#), [\(EU\) št. 515/2014](#), [\(EU\) 2016/399](#), [\(EU\) 2016/1624](#) in [\(EU\) 2017/2226](#) (UL L št. 236 z dne 19. 9. 2018, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2018/1240/EU](#)).

37. člen

(enotno dovoljenje za prebivanje in delo)

(1) Enotno dovoljenje za prebivanje in delo (v nadaljnjem besedilu: enotno dovoljenje) je dovoljenje za začasno prebivanje in delo, ki tujcu omogoča da vstopi, prebiva in dela v Republiki Sloveniji.

(2) Tujcu, ki želi prebivati v Republiki Sloveniji zaradi zaposlitve ali dela, se lahko izda enotno dovoljenje za prebivanje in delo, če izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona, če pristojni organ po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, poda soglasje k izdaji enotnega dovoljenja in ne obstajajo razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja iz prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme, devete, desete, enajste ali dvanajste alinee prvega odstavka 55. člena tega zakona. Če tujec po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, za zaposlitev ali delo ne potrebuje soglasja k izdaji enotnega dovoljenja, soglasje ni pogoj za izdajo enotnega dovoljenja.

(3) Prvo enotno dovoljenje se tujcu izda za čas veljavnosti pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe, sklenjene za opravljanje dela, vendar ne več kot za dve leti.

(4) Enotno dovoljenje iz prejšnjega odstavka se po poteku veljavnosti lahko podaljša, če tujec ali njegov delodajalec pravočasno zaprosi za podaljšanje enotnega dovoljenja, kot to za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje določa prvi odstavek prejšnjega člena, in so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena, za čas veljavnosti pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe, sklenjene za opravljanje dela, vendar ne več kot za tri leta, če ima tujec dovoljenje, izdano na podlagi mednarodnega sporazuma, ki se v postopku pridobitve enotnega dovoljenja šteje kot soglasje k izdaji enotnega dovoljenja, pa za čas veljavnosti dovoljenja na podlagi mednarodnega sporazuma.

(5) Tujec, ki ima enotno dovoljenje, lahko v času njegove veljavnosti, vendar najkasneje do umika soglasja k enotnemu dovoljenju, zamenja delovno mesto pri istem delodajalcu, zamenja delodajalca ali se zaposli pri dveh ali več delodajalcih na podlagi soglasja pristojnega organa po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Prošnji za podajo soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih, ki jo lahko vloži tujec ali njegov delodajalec pri pristojnem organu, je treba priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev, določenih z zakonom, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Pristojni organ po prejemu prošnje po uradni dolžnosti posreduje prošnjo in dokazila organu, pristojnemu za podajo soglasja. Soglasje ni potrebno, če zakon, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, določa, da soglasje v navedenih primerih ni potrebno.

(6) Organ, pristojen za podajo soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih, mora o prošnji za podajo soglasja odločiti v roku 15 dni od prejema prošnje iz prejšnjega odstavka. Če organ, pristojen za podajo soglasja, soglasja ne poda v roku, se ne šteje, da je bilo soglasje podano, niti se ne šteje, da ni bilo podano. Če soglasje ni podano zaradi neizpolnjevanja pogojev po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, organ, pristojen za podajo soglasja, o tem in o razlogih obvesti pristojni organ, ki prošnjo za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavo delodajalca ali za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih z odločbo zavrne.

(7) Enotno dovoljenje se izda v obliki iz 58. člena tega zakona, pri čemer se pri vrsti dovoljenja vpiše »enotno dovoljenje za prebivanje in delo«.

(8) Pristojni organi prošnje za izdajo enotnega dovoljenja za tujce, ki se zaposlijo pri delodajalcih s področja javnega sektorja, ki izvajajo zdravstveno dejavnost, dejavnost vzgoje in izobraževanja, v javnih zavodih, ki izvajajo institucionalno varstvo odraslih oseb, v posebnih socialnovarstvenih zavodih za odrasle, v varstveno delovnih centrih in socialnovarstvenih zavodih za usposabljanje, v javnih zavodih, ki izvajajo socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu, ter v javnih socialnovarstvenih zavodih, ki izvajajo socialnovarstvene storitve, in prošnje, kadar je izdaja enotnega dovoljenja tujca v javnem interesu Republike Slovenije, obravnavajo prednostno. Obstoj javnega interesa na predlog zainteresiranega ministrstva ali drugega državnega organa ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom.

(9) Tujec, ki mu je bila v skladu z zakonom, ki ureja mednarodno zaščito, pravnomočno zavrnjena prošnja za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji in določen rok za prostovoljni odhod, v katerem mora zapustiti območje Republike Slovenije, območje držav članic Evropske unije in območje držav pogodbenic Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985, lahko do izteka roka za prostovoljni odhod pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji vloži prošnjo za izdajo prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve. O pravočasno vloženi prošnji pristojni organ tujcu izda potrdilo, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do pravnomočne odločitve o prošnji. Na podlagi potrdila iz prejšnjega stavka je lahko tujec zaposlen v Republiki Sloveniji do pravnomočne odločitve o prošnji. Prvo enotno dovoljenje za namen zaposlitve se tujcu izda, če:

- je ob nastopu pravnomočnosti odločbe o zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito vključen v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi zaposlitve;
- je bil do pravnomočnosti odločbe o zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito najmanj šest mesecev vključen v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi zaposlitve;
- izpolnjuje druge pogoje za izdajo posamezne vrste prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve, določene s tem zakonom;
- niso podani razlogi za zavrnitev izdaje posamezne vrste prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve, določeni s tem zakonom.

(10) Z izdajo potrdila iz prejšnjega odstavka po samem zakonu preneha veljati odločba o zavrnitvi prošnje za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji, izdana tujcu iz prejšnjega odstavka, v delu, ki določa rok za prostovoljni odhod, izrečen ukrep odstranitve tujca in ukrep prepovedi vstopa. Pristojni organ o pravočasno vloženi prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja iz prejšnjega odstavka obvesti Policijo.

(11) V primerih zaposlitve tujca v poklicih in dejavnostih, določenih z zakonom, ki ureja zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev, pristojni organ tujcu, ki zakonito prebiva v Republiki Sloveniji in vloži prošnjo za izdajo prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve, po uradni dolžnosti izda potrdilo o vloženi prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve, ki tujcu omogoča prebivanje v

Republiki Sloveniji do pravnomočne odločitve o prošnji. Če prošnjo iz prejšnjega stavka vloži delodajalec, mu pristojni organ potrdilo iz prejšnjega stavka izda po uradni dolžnosti. Potrdilo iz tega odstavka se izda vlagatelju prošnje, če ni s tem zakonom izdaja potrdila že določena pri posamezni vrsti prvega enotnega dovoljenja za namen zaposlitve in če je k vlogi priložena veljavna potna listina, katere veljavnost je najmanj tri mesece daljša od nameravanega prebivanja tujca v Republiki Sloveniji ter potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca.

37.a člen

(pristojnost in postopek za izdajo enotnega dovoljenja)

(1) Prošnjo za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja lahko vloži tujec ali njegov delodajalec. Tujec lahko prošnjo za izdajo prvega enotnega dovoljenja vloži skladno s tretjim odstavkom 34. člena tega zakona. Delodajalec lahko prošnjo za izdajo prvega enotnega dovoljenja vloži pri diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini ali pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji. Če prošnjo za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja vloži tujcev delodajalec, lahko opravlja tudi druga dejanja v postopku v skladu s tujčevim pooblastilom, ne more pa se mu vročiti izdanega enotnega dovoljenja. Pooblastilo tujca delodajalcu ni potrebno za vlaganje dopolnitev k prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja. V primeru, ko soglasje za izdajo enotnega dovoljenja ni zavrnjeno iz razlogov na strani tujca, se odločba o zavrnitvi izdaje enotnega dovoljenja vroči tudi delodajalcu.

(2) Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja mora tujec ali njegov delodajalec priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona, pogodbo o zaposlitvi ali opravljanju dela ter druga dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki jih za podajo soglasja določa zakon, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.

(3) Pristojni organ po prejemu prošnje za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja po uradni dolžnosti zahteva od organa, pristojnega za podajo soglasja k izdaji ali podaljšanju enotnega dovoljenja po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, da poda soglasje k izdaji ali podaljšanju enotnega dovoljenja. Organ, pristojen za podajo soglasja, mora o zahtevi za podajo soglasja k izdaji ali podaljšanju enotnega dovoljenja odločiti v roku 15 dni od prejema prošnje za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja. Če organ, pristojen za podajo soglasja, soglasja ne poda v roku, se šteje, da soglasje ni podano, kar pa se ne šteje kot razlog za zavrnitev prošnje za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja. Pristojni organ začne s preverjanjem izpolnjevanja ostalih pogojev za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja iz prejšnjega člena še pred podajo soglasja k izdaji ali podaljšanju enotnega dovoljenja.

(4) Če soglasje k izdaji ali podaljšanju enotnega dovoljenja ni podano zaradi neizpolnjevanja pogojev po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, organ, pristojen za podajo soglasja o teh razlogih obvesti pristojni organ, ki prošnjo za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zavrne.

(5) Dovoljenje, izdano na podlagi mednarodnega sporazuma, se v postopku po tem členu šteje kot soglasje za izdajo enotnega dovoljenja.

(6) Tujec, ki zakonito prebiva v Republiki Sloveniji na podlagi veljavne osebne izkaznice, veljavnega potnega lista ali na podlagi veljavnega potnega lista in dovoljenja za prebivanje, ki ga izda druga država članica Evropske unije, ali na podlagi vizuma C, ki ga izda pristojni organ Republike Slovenije ali druga država pogodbenica Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985, in želi prebivati v Republiki Sloveniji zaradi zaposlitve ali dela, lahko vloži prošnjo za izdajo prvega enotnega dovoljenja pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji pod pogojem, da je tujec:

- športni trener, poklicni športnik ali zasebni športni delavec, ki je že vpisan v razvid poklicnih športnikov ali v razvid zasebnih športnih delavcev in ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, pogodbo o sodelovanju ali pogodbo o delu s klubom ali športno organizacijo s sedežem v Republiki Sloveniji;
- oseba, ki namerava v Republiki Sloveniji opravljati duhovniški poklic ali redovniško dejavnost v okviru registrirane verske skupnosti oziroma oseba, ki bo organizirala oziroma vodila karitativno in humanitarno dejavnost v okviru priznane humanitarne organizacije ali registrirane verske skupnosti, in predloži potrdilo registrirane verske skupnosti o opravljanju dejavnosti v tej skupnosti oziroma potrdilo priznane humanitarne organizacije o organiziranju oziroma vodenju karitativne in humanitarne dejavnosti v tej organizaciji;
- poročevalec za tuje medije ali tuj dopisnik, ki je že akreditiran v Republiki Sloveniji oziroma je v postopku podaljšanja akreditacije;
- oseba, ki na podlagi predložitve mnenja pristojnega ministrstva izkaže obstoj gospodarskega interesa za Republiko Slovenijo;
- oseba, ki na podlagi predložitve mnenja pristojnega ministrstva izkaže obstoj interesa Republike Slovenije na področju izobraževanja, znanosti in kulture.

(7) Tujec iz prejšnjega odstavka lahko prebiva na območju Republike Slovenije 90 dni od dneva vstopa v državo oziroma do poteka veljavnosti dovoljenja ali vizuma, če je ta krajša. Prošnjo za izdajo prvega enotnega dovoljenja za začasno prebivanje mora tujec ali njegov delodajalec vložiti pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji pred potekom dovoljenega 90 dnevnega prebivanja oziroma pred potekom veljavnosti dovoljenja za prebivanje ali vizuma, če je ta krajša.

(8) O pravočasno vloženi prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji pristojni organ tujcu iz prejšnjega odstavka izda potrdilo, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do pravnomočne odločitve o prošnji, razen če ta zakon določa drugače. Potrdilo tujcu ne dovoljuje zaposlitve ali dela na ozemlju Republike Slovenije, razen če zakon, ki ureja zaposlovanje tujcev, določa drugače. Če tujec pravočasno zaprosi za podaljšanje enotnega dovoljenja ali izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnega dovoljenja za prebivanje, lahko na podlagi izdanega potrdila o vloženi prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja ali prošnji za izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnega dovoljenja za prebivanje dela oziroma je zaposlen v Republiki Sloveniji do pravnomočne odločitve o prošnji, če je imel na podlagi predhodnega dovoljenja za prebivanje ali vizuma za dolgoročno bivanje dostop do trga dela na podlagi zakona, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Tujec iz prejšnjega stavka lahko v postopku podaljšanja enotnega dovoljenja ali izdaje enotnega dovoljenja kot nadaljnega dovoljenja za prebivanje do pravnomočne odločitve o prošnji za podaljšanje ali izdajo nadaljnega dovoljenja za prebivanje zamenja delodajalca na podlagi soglasja pristojnega organa po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev.

39. člen

(enotno dovoljenje zaradi visokokvalificirane zaposlitve – modra karta EU)

(1) Tujcu, ki želi prebivati v Republiki Sloveniji zaradi visokokvalificirane zaposlitve, se lahko izda modra karta EU, če ima veljavno potno listino, ustrezno zdravstveno zavarovanje, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve na območju Republike Slovenije, če pristojni organ poda soglasje k izdaji modre karte EU po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, če je soglasje pogoj za izdajo modre karte EU, in ne obstajajo razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja iz pete, šeste, desete, enajste, dvanajste ali štirinajste alineje prvega odstavka 55. člena tega zakona.

(2) Modra karta EU se izda za čas dveh let, v primeru, da je pogodba o zaposlitvi sklenjena za krajše obdobje, pa za čas, ki je tri mesece daljši od veljavnosti pogodbe o zaposlitvi, vendar ne dlje kot za dve leti. Če je veljavnost potne listine tujca krajša od obdobja, za katerega se lahko izda modra karta EU v skladu s prejšnjim stavkom, se modra karta EU izda za čas veljavnosti potne listine tujca.

(3) Modra karta EU se lahko podaljša z veljavnostjo treh let, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka tega člena, če je pogodba o zaposlitvi sklenjena za krajši čas, pa za čas, ki je tri mesece daljši od veljavnosti pogodbe o zaposlitvi, vendar ne dlje kot za tri leta. Prošnjo za podaljšanje modre karte EU lahko vloži tujec ali delodajalec pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji, pred potekom njene veljavnosti.

(4) Tujec, ki ima veljavno modro karto EU, lahko v prvem letu zakonite zaposlitve, vendar najkasneje do umika soglasja k modri karti EU, zamenja delodajalca ali zamenja delovno mesto pri istem delodajalcu na podlagi soglasja pristojnega organa po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Prošnji za podajo soglasja k zamenjavi delodajalca ali zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, ki jo lahko vloži tujec ali njegov delodajalec pri pristojnem organu, je treba priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev, določenih z zakonom, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Pristojni organ po prejemu prošnje po uradni dolžnosti posreduje prošnjo in dokazila organu, pristojnemu za podajo soglasja. Soglasje ni potrebno, če zakon, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, določa, da soglasje v navedenih primerih ni potrebno.

(5) Organ, pristojen za podajo soglasja k zamenjavi delodajalca ali zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, mora o zahtevi za podajo soglasja odločiti v roku 15 dni od prejema prošnje. Če organ, pristojen za podajo soglasja, soglasja ne poda v roku, se ne šteje, da je bilo soglasje podano, niti se ne šteje, da ni bilo podano. Če soglasje ni podano zaradi neizpolnjevanja pogojev po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, organ, pristojen za podajo soglasja, o tem in o razlogih obvesti pristojni organ, ki prošnjo za zamenjavo delodajalca ali delovnega mesta pri istem delodajalcu z odločbo zavrne.

(6) Po prvem letu zakonite zaposlitve lahko imetnik modre karte EU zamenja delodajalca brez soglasja organa, pristojnega za podajo soglasja k zamenjavi delodajalca, vendar mora pred zamenjavo delodajalca pristojnemu organu pisno sporočiti, da bo zamenjal delodajalca.

(7) Modra karta EU se izda v obliki v skladu z 58. členom tega zakona, pri čemer se pri vrsti dovoljenja vpiše »modra karta EU«.

45.a člen

(enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni)

(1) Enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni, se izda tujcu, če:

- ima veljavno potno listino, katere veljavnost je vsaj tri mesece daljša od nameravanega prebivanja v Republiki Sloveniji;
- ima ustrezno zdravstveno zavarovanje, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve na območju Republike Slovenije;
- predloži veljavno pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo za opravljanje dela;
- pristojni organ po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, poda soglasje k izdaji enotnega dovoljenja za sezonsko delo, daljše od 90 dni;

- ne obstajajo razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja iz prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste, devete, desete, enajste in dvanajste alineje prvega odstavka 55. člena tega zakona.

(2) Če tujec po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, za opravljanje sezonskega dela, daljšega od 90 dni, ne potrebuje soglasja k izdaji enotnega dovoljenja za sezonsko delo, soglasje ni pogoj za izdajo enotnega dovoljenja za sezonsko delo, daljše od 90 dni.

(3) Enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni, se izda tujcu za čas trajanja pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe za opravljanje dela pri istem delodajalcu oziroma naročniku dela in se lahko podaljša, pri čemer skupno trajanje sezonskega dela ne sme preseči šestih mesecev oziroma v izjemnih primerih, določenih z zakonom, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, sedmih mesecev v koledarskem letu.

(4) Enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni, se lahko v primeru zaposlitve oziroma opravljanja dela pri drugem delodajalcu oziroma naročniku dela podaljša za čas trajanja pogodbe o zaposlitvi oziroma pogodbe za opravljanje dela, pri čemer skupno trajanje sezonskega dela ne sme preseči šestih mesecev, oziroma v izjemnih primerih, določenih z zakonom, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, sedmih mesecev v koledarskem letu.

(5) Pristojni organ o prošnji tujca za izdajo enotnega dovoljenja za sezonsko delo, daljšega od 90 dni, ki je imel v zadnjih petih letih v Republiki Sloveniji vsaj enkrat izdano dovoljenje za sezonsko delo do 90 dni ali enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni, odloči čim prej, najpozneje pa v 20 dneh od prejema popolne prošnje.

(6) Glede pristojnosti in postopka izdaje ali podaljšanja enotnega dovoljenja za sezonsko delo, daljšega od 90 dni, se smiselno uporabljajo določbe prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 37.a člena tega zakona.

(7) Tujec, ki ima izdano enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni, lahko v času njegove veljavnosti, vendar najkasneje do umika soglasja k enotnemu dovoljenju zamenja delodajalca ali naročnika dela na podlagi soglasja pristojnega organa po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Prošnji za podajo soglasja k zamenjavi delodajalca ali naročnika dela, ki jo lahko vloži tujec ali njegov delodajalec oziroma naročnik dela pri pristojnem organu, je treba priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev, določenih z zakonom, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Pristojni organ po prejemu prošnje po uradni dolžnosti posreduje prošnjo in dokazila organu, pristojnemu za podajo soglasja.

(8) Organ, pristojen za podajo soglasja k zamenjavi delodajalca ali naročnika dela, mora o prošnji za podajo soglasja odločiti v 15 dneh od prejema prošnje iz prejšnjega odstavka. Če organ, pristojen za podajo soglasja, soglasja ne poda v roku, se ne šteje, da je bilo soglasje podano, niti se ne šteje, da ni bilo podano. Če soglasje ni podano zaradi neizpolnjevanja pogojev po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, organ, pristojen za podajo soglasja, o tem in o razlogih obvesti pristojni organ, ki prošnjo za zamenjavo delodajalca z odločbo zavrne.

(9) Tujec, ki ima izdano enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni, in pravočasno zaprosi za podaljšanje enotnega dovoljenja ali izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnega dovoljenja za prebivanje, lahko na podlagi izdanega potrdila o vloženi prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja ali prošnje za izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnega dovoljenja za prebivanje prebiva in dela oziroma je zaposlen v Republiki Sloveniji do pravnomočne odločitve o prošnji. Tujec iz prejšnjega stavka lahko v postopku podaljšanja enotnega dovoljenja ali izdaje enotnega dovoljenja kot nadaljnega dovoljenja za prebivanje do pravnomočne odločitve o prošnji za podaljšanje ali izdajo nadaljnega dovoljenja za prebivanje zamenja delodajalca ali naročnika dela na podlagi soglasja pristojnega organa po zakonu, ki ureja zaposlovanje in

delo tujcev. Glede dokazil, ki jih je treba predložiti k prošnji za podajo soglasja in glede postopka za podajo soglasja se uporabljata sedmi in osmi odstavek tega člena.

(10) Enotno dovoljenje za sezonsko delo se izda v obliki iz 58. člena tega zakona, pri čemer se pri vrsti dovoljenja vpiše »sezonsko delo«.

47. člen

(združitev družine in pravica do celovitosti družine)

(1) Tujcu, ki prebiva v Republiki Sloveniji na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje, in tujcu, ki v Republiki Sloveniji zadnje leto prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje in ima dovoljenje za začasno prebivanje izdano z veljavnostjo najmanj enega leta, se ob pogojih in v skladu s tem zakonom prizna pravica do združitve, ohranitve in ponovne pridobitve celovitosti družine z družinskimi člani, ki so tujci. Tujcu, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje zaradi opravljanja sezonskega dela ali kot dnevni delovni migrant, se pravica do združitve, ohranitve in ponovne pridobitve celovitosti družine z družinskimi člani, ki so tujci, ne prizna. V enoletni rok veljavnega dovoljenja za začasno prebivanje se šteje tudi čas prebivanja tujca v Republiki Sloveniji na podlagi potrdila o vloženi prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje ali izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje. Brez omejitev glede dolžine tujčevega prebivanja v Republiki Sloveniji in veljavnosti njegovega dovoljenja lahko združuje družinske člane tujec, imetnik modre karte EU, tujec, ki ima izdano dovoljenje za začasno prebivanje zaradi opravljanja dela na področju raziskav, višjega in visokega šolstva, tujec, ki ima izdano dovoljenje za prebivanje na podlagi 38.b člena tega zakona, tujec, ki ima izdano enotno dovoljenje za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe, na podlagi 45.b ali 45.d člena tega zakona, tujec z dovoljenjem za začasno prebivanje, če je to v interesu Republike Slovenije, o čemer organ, pristojen za izdajo dovoljenja, odloči na podlagi mnenja pristojnega ministrstva oziroma drugega državnega organa, tujec, ki ima izdano dovoljenje za začasno prebivanje za digitalnega nomada, tujec, ki je slovenskega rodu do drugega kolena v ravni vrsti in ima izdano dovoljenje za začasno prebivanje na podlagi 48. člena tega zakona in tujec, ki je neposredno pred pridobitvijo dovoljenja za prebivanje po tem zakonu prebival v Republiki Sloveniji na podlagi priznane začasne zaščite po zakonu, ki ureja začasno zaščito razseljenih oseb. Pravica do združitve tujca z mladoletnim neporočenim otrokom tujca ali mladoletnim neporočenim otrokom zakonca, partnerja v partnerski zvezi ali partnerja, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, se ob pogojih in v skladu s tem zakonom prizna brez omejitev glede dolžine prebivanja otrokovih staršev ali otrokovega skrbnika v Republiki Sloveniji in veljavnosti njihovega dovoljenja, če imata oba starša oziroma skrbnik izdano dovoljenje za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji oziroma če ima dovoljenje za začasno prebivanje tisti izmed staršev, ki mu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, če starša ne živita skupaj ali če ima otrok samo enega izmed staršev.

(2) Tujec iz prejšnjega odstavka, ki lahko združuje družinske člane, lahko prošnjo za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje za svoje družinske člane vloži pri diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini ali pri pristojnem organu v Republiki Sloveniji. Pristojni organ družinskemu članu tujca iz prejšnjega odstavka, ki lahko združuje družinske člane brez omejitev glede dolžine tujčevega prebivanja v Republiki Sloveniji in veljavnosti njegovega dovoljenja za prebivanje, izda potrdilo o vloženi prošnji za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje zaradi združitve družine, ki velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne odločitve o prošnji, če družinski član ob vložitvi prošnje zakonito prebiva na območju Republike Slovenije, razen če ta zakon ne določa drugače.

(3) Za družinske člane tujca se po tem zakonu štejejo:

- zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- mladoletni neporočeni otroci tujca;
- mladoletni neporočeni otroci zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- starši mladoletnega tujca, s katerim je pred prihodom v Republiko Slovenijo prebival v družinski skupnosti;
- polnoletni neporočeni otroci in starši tujca, zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, katere je tujec, zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti po zakonu države, katere državljan je, dolžan preživljati.

(4) Izjemoma lahko pristojni organ za družinskega člana šteje tudi drugega sorodnika tujca, če posebne okoliščine govorijo v prid združitvi družine v Republiki Sloveniji. V primeru poligamne zakonske zveze se dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine lahko izda in podaljšuje le enemu zakoncu.

(5) Dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine se izda in podaljšuje na prošnjo tujca iz prvega odstavka tega člena, ki mora k prošnji priložiti dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje tistih družinskih članov, ki nameravajo prebivati v državi, pri čemer ta sredstva mesečno ne smejo biti nižja od ravni, določene za pridobitev pravice do denarne socialne pomoči v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvene prejemke. Dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine se lahko na prošnjo tujca iz prvega odstavka tega člena podaljša pod enakimi pogoji, kot se izda, če polnoletni družinski član izpolnjuje pogoj znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni, kar dokaže s predložitvijo potrdila o uspešno opravljenem preizkusu iz znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni. Obvezni preizkus znanja iz slovenskega jezika na preživetveni ravni izvajajo izobraževalne ustanove oziroma organizacije, ki izvajajo neformalne izobraževalne programe za odrasle za učenje slovenskega jezika. Izvajalci neformalnih izobraževalnih programov za odrasle za učenje slovenskega jezika udeležencu izdajo potrdilo o vpisu v program. Šteje se, da polnoletni družinski član izpolnjuje pogoj znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni, če predloži potrdilo o uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenščine na vsaj vstopni ravni, kot je določena s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom, če je sprejet v javnoveljavne izobraževalne ali študijske programe v Republiki Sloveniji, ki se izvajajo v slovenskem jeziku in omogočajo pridobitev javnoveljavne izobrazbe, ali je končal šolanje na kateri koli stopnji v Republiki Sloveniji ali je končal osnovno ali srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom na območjih, na katerih živijo pripadniki avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah, ali če je starejši od 60 let. Pogoj znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni izpolnjuje tudi polnoletni družinski član, ki je nepismen, se pa govorno sporazumeva v slovenščini, kar dokaže s potrdilom o uspešno opravljenem izpitu iz govornega sporazumevanja v slovenščini na preživetveni ravni. Pogoja znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni ni treba izpolnjevati polnoletnemu družinskemu članu v primerih iz četrtega stavka prvega odstavka tega člena ter polnoletnemu družinskemu članu, ki zaradi okvar zdravja, ki onemogočajo sporazumevanje, ni sposoben opraviti izpita v zahtevani obliki. Dokaz o izpolnjevanju tega pogoja ob zatrjevanem dejanskem stanju nezmožnosti opravljanja izpita se izvede z izvedencem. Stroški, ki nastanejo zaradi izvedbe tega dokaza, so breme tujca.

(6) Dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine se družinskemu članu tujca, ki ima dovoljenje za začasno prebivanje, izda z veljavnostjo, kot velja njegovo dovoljenje oziroma do poteka veljavnosti njegovega dovoljenja, vendar ne dlje kot za dve leti, podaljšuje pa za enako časovno obdobje, kot velja njegovo dovoljenje za začasno prebivanje, vendar ne dlje kot za tri leta. Družinskemu članu se lahko

dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine podaljša tudi v primeru, če ima tujec, s katerim se družinski član združuje, izdano dovoljenje za začasno prebivanje z veljavnostjo, krajšo od enega leta. Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu imetnika modre karte EU izda in podaljšuje za enako časovno obdobje kot velja njegova modra karta EU. Dovoljenje za začasno prebivanje družinskega člana tujca, ki je kot imetnik modre karte EU pridobil dovoljenje za stalno prebivanje, se izda in podaljšuje z veljavnostjo treh let. Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu tujca, ki ima v Republiki Sloveniji dovoljenje za stalno prebivanje, izda z veljavnostjo dveh let, podaljšuje pa z veljavnostjo do treh let. Mladoletnim neporočenim otrokom tujca ali njegovega zakonca ali partnerja v partnerski zvezi oziroma partnerski skupnosti ali partnerja, s katerim tujec živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti in staršem mladoletnega tujca se dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine ne more izdati ali podaljšati za daljši čas od otrokove polnoletnosti.

(7) Družinskim članom tujca se, če izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, izda dovoljenje za prebivanje kot nevezano dovoljenje.

(8) Pristojni organ lahko družinskemu članu tujca iz prvega odstavka tega člena podaljša dovoljenje za prebivanje tudi v primeru, če je tujec umrl ali če je zakonska skupnost, partnerska skupnost oziroma partnerska zveza ali dalj časa trajajoča življenjska skupnost prenehala, vendar pa je v Republiki Sloveniji trajala najmanj tri leta. Navedeno dovoljenje se lahko podaljša samo enkrat, z veljavnostjo do enega leta.

(9) Minister, pristojen za izobraževanje, določi kriterije in merila za izobraževalni program iz petega odstavka tega člena, vključno s standardi znanja, ki se preverjajo z obveznim preizkusom znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni.

47.b člen

(združitev družine tujca, ki ima v Republiki Sloveniji priznano subsidiarno zaščito)

(1) Tujcu, kateremu je v Republiki Sloveniji priznana subsidiarna zaščita na podlagi zakona, ki ureja mednarodno zaščito (v nadaljnjem besedilu: oseba s priznano subsidiarno zaščito) za več kot eno leto, se prizna pravica do združitve družine z družinskimi člani, ki so tujci, pod pogojem, da je družina obstajala že pred vstopom osebe s priznano subsidiarno zaščito v Republiko Slovenijo. Osebi s subsidiarno zaščito, priznano za eno leto, se pravica do združitve družine prizna, ko ji je subsidiarna zaščita podaljšana skladno z zakonom, ki ureja mednarodno zaščito.

(2) Za družinske člane osebe s priznano subsidiarno zaščito se po tem zakonu štejejo:

- zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim oseba s priznano subsidiarno zaščito živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- mladoletni neporočeni otroci osebe s priznano subsidiarno zaščito;
- mladoletni neporočeni otroci zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim oseba s priznano subsidiarno zaščito živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti;
- polnoletni neporočeni otroci in starši osebe s priznano subsidiarno zaščito, zakonca, partnerja v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partnerja, s katerim oseba s priznano subsidiarno zaščito živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, če ga je oseba s priznano subsidiarno zaščito, zakonec, partner v partnerski skupnosti oziroma partnerski zvezi ali partner, s katerim oseba s priznano subsidiarno zaščito živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, po zakonu države, katere državljan je, dolžan preživljati;

- starši osebe s priznano subsidiarno zaščito, ki je mladoletnik brez spremstva.

(3) Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito, katerega istovetnost ni sporna, izda na prošnjo osebe s priznano subsidiarno zaščito, ki mora prošnjo vložiti v 90 dneh od pravnomočnosti priznanja statusa subsidiarne zaščite pri ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve. Oseba s priznano subsidiarno zaščito mora prošnji priložiti listinske dokaze, ki izkazujejo družinsko vez in istovetnost njegovih družinskih članov. Če oseba s priznano subsidiarno zaščito ne poseduje listinskih dokazov za izkazovanje družinskih vezi ali istovetnosti njegovih družinskih članov in jih ne more pridobiti, mora v prošnji navesti vsa dejstva o družinskih članih, s katerimi se želi združiti, zlasti njihova osebna imena, datume in kraje rojstev, naslov prebivališča in podatke o tem, kje v času vložitve prošnje bivajo, ter navesti razlog, zakaj listinskih dokazov za izkazovanje družinskih vezi ali istovetnosti družinskih članov ne more pridobiti. Prošnji mora priložiti tudi pisno soglasje, s katerim pristojnemu organu dovoljuje, da lahko za preverjanje družinskih vezi in istovetnosti družinskih članov podatke o družinskih članih posreduje mednarodnim organizacijam, ki delujejo na področju migracij. Pred posredovanjem podatkov mednarodnim organizacijam, ki delujejo na področju migracij, pristojni organ pridobi pisno izjavo te organizacije, da bo podatke varovala pred organi izvirne države.

(4) Izjemoma lahko pristojni organ za družinskega člana šteje tudi drugega sorodnika osebe s priznano subsidiarno zaščito, če posebne okoliščine govorijo v prid združitvi družine v Republiki Sloveniji. Posebne okoliščine so podane, kadar obstoji življenjska skupnost med drugimi sorodniki, ki je zaradi specifičnih dejanskih okoliščin v bistvenem podobna primarni družini oziroma ima enako funkcijo, kot jo ima primarna družina, kar pomeni predvsem pristne družinske vezi med družinskimi člani, fizično skrb, varstvo, zaščito, čustveno podporo in finančno odvisnost.

(5) Pri preverjanju družinskih vezi in istovetnosti družinskih članov ima oseba s priznano subsidiarno zaščito, ki ne razume slovenskega jezika, pravico do brezplačnega prevajanja in tolmačenja za jezik, ki ga razume. Sredstva za prevajanje in tolmačenje zagotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(6) Če oseba s priznano subsidiarno zaščito prošnje za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje ne vloži v roku iz tretjega odstavka tega člena, se družinskemu članu, katerega istovetnost ni sporna, dovoljenje za začasno prebivanje lahko izda, če ni razlogov za zavrnitev izdaje dovoljenja za prebivanje iz tretje, pete, šeste, sedme, desete, enajste ali dvanajste alineje prvega odstavka 55. člena tega zakona in če družinski član izpolnjuje pogoje, določene za izdajo dovoljenja iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona, pri čemer sredstva za preživljanje, s katerimi izkazuje preživljanje družinskih članov, mesečno ne smejo biti nižja od ravni, določene za pridobitev pravice do denarne socialne pomoči v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvene prejemke. V primeru dvoma, da je združitev mladoletnika brez spremstva z družinskim članom v mladoletnikovo korist, pristojni organ o tem pridobi tudi mnenje pristojnega centra za socialno delo. Če se v postopku ugotovi, da združitev mladoletnika brez spremstva z družinskim članom ni v mladoletnikovo korist, se dovoljenje za začasno prebivanje družinskemu članu ne izda.

(7) Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito, katere istovetnost ni sporna, lahko izda, če ni razlogov za zavrnitev izdaje dovoljenja za prebivanje iz tretje, pete, šeste, sedme, desete, enajste in dvanajste alineje prvega odstavka 55. člena tega zakona. Dovoljenje za začasno prebivanje se izda za čas trajanja subsidiarne zaščite tujca iz prvega odstavka tega člena in se podaljšuje pod enakimi pogoji, kot se izda, za enako časovno obdobje, kot se podaljša subsidiarna zaščita tujcu iz prvega odstavka tega člena. Dovoljenje za začasno prebivanje se družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito lahko podaljša tudi v primeru, če je oseba s priznano subsidiarno zaščito umrla ali če je zakonska skupnost oziroma partnerska zveza ali dalj časa trajajoča življenjska skupnost prenehala, vendar pa je v Republiki Sloveniji trajala najmanj tri leta. V teh primerih se dovoljenje za začasno prebivanje družinskemu članu lahko podaljša samo enkrat, z veljavnostjo do enega leta. Pristojni organ postopek

podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje družinskemu članu s sklepom prekine do pravnomočne odločitve o prošnji za podaljšanje subsidiarne zaščite tujcu, ki mu je priznana pravica do združitve družine z družinskimi člani v skladu s tem členom. Postopek podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje družinskemu članu se nadaljuje, ko postane odločitev o tem predhodnem vprašanju pravnomočna. V postopku izdaje dovoljenja za začasno prebivanje, začetem v roku iz tretjega odstavka tega člena, in podaljšanja tega dovoljenja, je oseba s priznano subsidiarno zaščito oproščena plačila stroškov tiskovine za samostojno listino, v obliki katere se dovoljenje za začasno prebivanje izda njegovemu družinskemu članu.

(8) V postopku izdaje in pri vročitvi dovoljenja za začasno prebivanje družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito se osebni podatki osebe s priznano subsidiarno zaščito in njegovega družinskega člana varujejo pred organi njune izvorne države.

(9) Izdano dovoljenje za začasno prebivanje družinskemu članu osebe s priznano subsidiarno zaščito vroči diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije, če oseba biva v tujini, oziroma ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, če družinski član že biva v Republiki Sloveniji. Če družinski član prebiva v državi, v kateri Republika Slovenija nima diplomatskega predstavništva ali konzulata, mu dovoljenje za začasno prebivanje lahko vroči mednarodna organizacija, ki deluje na področju migracij, če oseba s priznano subsidiarno zaščito s tem soglaša in krije stroške vročitve. Odločbo o zavrnitvi izdaje dovoljenja za začasno prebivanje, sklep o ustavitvi postopka, sklep o zavrženju prošnje, izdan v postopku izdaje dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana osebe s priznano subsidiarno zaščito, vroči osebi s priznano mednarodno zaščito ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(10) Za družinskega člana osebe s priznano subsidiarno zaščito, ki je to postal po vstopu osebe s priznano subsidiarno zaščito v Republiko Slovenijo, se glede izdaje dovoljenja za prebivanje zaradi združitve družine uporablja ureditev iz 47. člena tega zakona.

(11) V primeru poligamne zakonske zveze se dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine lahko izda le enemu zakoncu.

(12) Tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje kot družinski član osebe s priznano subsidiarno zaščito, ali tujec, ki v Republiki Sloveniji prebiva na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje kot družinski član tujca iz prejšnjega člena, je na področju zdravstvenega varstva, socialnega varstva, izobraževanja in zaposlovanja, izenačen z državljani Republike Slovenije.

56. člen

(razveljavitev dovoljenja za prebivanje)

(1) Dovoljenje za začasno prebivanje pristojni organ, ki ga je izdal, ali pristojni organ, na območju katerega tujec prebiva, razveljavi, če:

- se naknadno ugotovi, da tujec ne izpolnjuje več pogojev za izdajo dovoljenja za prebivanje ali da obstajajo drugi razlogi za zavrnitev izdaje dovoljenja v skladu s tem zakonom;
- je tujec namenoma dal napačne podatke o svoji istovetnosti ali druge netočne podatke ali je namenoma prikril okoliščine, ki so pomembne za izdajo dovoljenja;
- če organ, ki je po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, pristojen za podajo soglasja k izdaji enotnega dovoljenja, umakne soglasje k izdaji enotnega dovoljenja;

- če organ, ki je po zakonu, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev, pristojen za podajo soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih, umakne soglasje k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih.

(2) Dovoljenje za začasno prebivanje se zaradi prenehanja zaposlitve ali dela tujca, če je brez lastne krivde ali volje ostal brez zaposlitve, ne razveljavi tujcu, ki je v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, pridobil pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, dokler je upravičen do pravic iz tega naslova. Modra karta EU se zaradi prenehanja zaposlitve tujca ne razveljavi, razen če je skupno obdobje brezposelnosti tujca, ki je imetnik modre karte manj kot dve leti, v tem obdobju daljše od treh mesecev, ali če je skupno obdobje brezposelnosti tujca, ki je imetnik modre karte vsaj dve leti, v tem obdobju daljše od šestih mesecev.

(3) Tujcu s priznano mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji, ki je pridobil status rezidenta za daljši čas, pristojni organ, ki je dovoljenje za stalno prebivanje z oznako iz tretjega odstavka 53.a člena tega zakona izdal, ali pristojni organ, na območju katerega tujec prebiva, dovoljenje za stalno prebivanje razveljavi, če obstajajo razlogi za razveljavitev iz četrtega odstavka tega člena ter v primeru, če tujcu mednarodna zaščita preneha ali se mu jo odvzame po zakonu, ki ureja mednarodno zaščito iz razloga napačnega prikazovanja ali izpuščanja dejstev, vključno z lažnimi dokumenti, ki je bilo odločilnega pomena za dodelitev statusa mednarodne zaščite.

(4) Dovoljenje za stalno prebivanje pristojni organ, ki ga je izdal, ali pristojni organ, na območju katerega tujec prebiva, razveljavi, če je tujec namenoma dal napačne podatke o svoji istovetnosti ali druge netočne podatke ali je namenoma prikril okoliščine, ki so pomembne za izdajo dovoljenja.

(5) V odločbi o razveljavitvi dovoljenja za prebivanje iz razlogov, določenih v peti alineji prvega odstavka prejšnjega člena, ali iz razlogov, določenih v šesti alineji prvega odstavka prejšnjega člena, če se ti nanašajo na neupoštevanje predpisov, ki urejajo vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji, se lahko določi, koliko časa je tujcu prepovedan vstop v državo, pri čemer ta čas ne more biti krajši od enega leta in ne daljši od petih let. Pri presoji, koliko časa je tujcu prepovedan vstop v državo, organ, ki izda odločbo o razveljavitvi dovoljenja za prebivanje, upošteva vrsto in težo okoliščin, zaradi katerih je tujčevo prebivanje v Republiki Sloveniji nezaželeno.

(6) O razveljavitvi dovoljenja za prebivanje izda pristojni organ odločbo, zoper katero se lahko tujec pritoži na ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v osmih dneh po njeni vročitvi. V primeru, ko pristojni organ odloča o razveljavitvi enotnega dovoljenja po 37., 37.a, 37.b, 39. in 41. členu tega zakona ter razveljavitvi enotnega dovoljenja po 44.d, 45., 45.a, 45.b, 45.c, 45.d, 46. in 48. členu tega zakona, pritožba zoper odločbo pristojnega organa ni dovoljena, je pa dovoljen upravni spor.

(7) Odločba o razveljavitvi enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj družbe, se vroči osebi, premeščeni znotraj družbe, in subjektu gostitelju. O razveljavitvi veljavnosti enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj družbe, pristojni organ preko nacionalne kontaktne točke, obvesti pristojni organ druge države članice Evropske unije, v kateri tujec izvaja kratkotrajno ali dolgotrajno premestitev. O razveljavitvi enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe zaradi dolgotrajne premestitve, in razveljavitvi dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana imetnika enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe zaradi dolgotrajne premestitve, pristojni organ preko nacionalne kontaktne točke obvesti pristojni organ druge države članice Evropske unije, ki je tujcu prva izdala dovoljenje za prebivanje.

(8) O razveljavitvi dovoljenja za začasno prebivanje, izdanega na podlagi 38.b člena tega zakona, dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana raziskovalca iz drugega in tretjega odstavka 38.c člena tega

zakona in dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija, izdanega na podlagi 44.a člena tega zakona, pristojni organ preko nacionalne kontaktne točke, obvesti pristojni organ druge države članice Evropske unije, ki je tujcu prva izdala dovoljenje za prebivanje.

(9) Po pravnomočnosti odločbe o razveljavitvi dovoljenja za prebivanje, s katero je bil tujcu prepovedan tudi vstop v Republiko Slovenijo, pristojni organ prepoved vstopa sporoči organu pristojnemu za vnos podatkov v schengenski informacijski sistem.

87. člen

(pritožba in postopek na drugi stopnji)

(1) O pritožbah zoper odločbe in ukrepe, ki so jih na prvi stopnji izdali organi iz drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena, odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(2) O pritožbah zoper odločbe in sklepe, ki so jih na prvi stopnji izdala diplomatska predstavništva in konzulati Republike Slovenije v tujini, odloča ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

(3) Zoper odločbe in sklepe, ki jih je na prvi stopnji izdal organ iz drugega odstavka prejšnjega člena glede izdaje enotnega dovoljenja po 37., 37.a, 37.b, 39., 41., 44.d, 45., 45.a, 45.b, 45.c, 45.d, 46. in 48. členu tega zakona in zavrnitve zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjave delodajalca ali zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih po 37. in 39. členu tega zakona, ni dovoljena pritožba, je pa dovoljen upravni spor.

(4) Pritožba v zadevah izdaje prvega dovoljenja za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji je dovoljena le v primerih, če tujec uveljavlja svojo pravico do izdaje dovoljenja po 38., 44., 47. in 48. členu tega zakona.

(5) Zoper odločbe in sklepe, ki jih je izdal organ iz tretjega odstavka prejšnjega člena v zvezi z izvajanjem 73., 74., 76.c., 78., 79. in 81. člena tega zakona, ni dovoljena pritožba, je pa dovoljen upravni spor.

(6) V postopkih sodnega varstva po 8.a, 73., 76.c, 78., 79. in 79.a členu tega zakona ministrstvo, pristojno za notranje zadeve in policijo zastopa Državno odvetništvo Republike Slovenije.

106. člen

(pomoč pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU)

(1) Tujcem, ki niso državljani EU, se z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije brezplačno zagotavlja:

- programe učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe, pod pogoji, določenimi v tem členu,
- opravljanje preizkusa znanja slovenskega jezika, pod pogoji, določenimi v tem členu,
- programe medsebojnega poznavanja in razumevanja s slovenskimi državljani,
- informiranje v zvezi z njihovim vključevanjem v slovensko družbo.

(2) Programi učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe se izvajajo kot javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle, na podlagi katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, skladno s

predpisi s področja izobraževanja, v primeru iz petega odstavka 47. člena tega zakona pa kot neformalni izobraževalni programi za odrasle.

(3) Do enkratne brezplačne udeležbe v programu učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe v javnoveljavnem izobraževalnem programu za odrasle, na podlagi katerega se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, so upravičeni tujci, ki niso državljani EU in ki:

- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje;
- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje, izdanega z veljavnostjo najmanj enega leta;
- so družinski člani slovenskih državljanov ali državljanov EU, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za prebivanje za družinskega člana, ne glede na dolžino prebivanja in dolžino veljavnosti dovoljenja za začasno prebivanje;
- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi priznane začasne zaščite v skladu z zakonom, ki ureja začasno zaščito razseljenih oseb.

(4) Družinski člani tujcev, ki jim je izdano dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine, so upravičeni tudi do enkratne brezplačne udeležbe v programu učenja slovenskega jezika, ki se izvaja kot neformalni izobraževalni program za odrasle iz petega odstavka 47. člena tega zakona.

(5) Do enkratne brezplačne udeležbe v programih učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe niso upravičeni tujci, ki so končali šolanje v slovenskem jeziku na katerikoli stopnji v Republiki Sloveniji, so vključeni v redni izobraževalni program v Republiki Sloveniji, ki poteka v slovenskem jeziku, ali so že pridobili potrdilo o uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenskega jezika na vsaj osnovni ravni.

(6) Tujci iz tretjega odstavka tega člena so upravičeni do enkratnega brezplačnega preizkusa znanja slovenskega jezika pri izobraževalnih ustanovah oziroma organizacijah iz prvega odstavka 52. člena tega zakona. Izvajalci teh programov tujcu izdajo potrdilo o uspešnem ali neuspešnem preizkusu znanja. Tujec, ki se udeleži enkratnega brezplačnega programa učenja iz drugega odstavka tega člena, lahko enkratni brezplačni preizkus znanja iz prejšnjega stavka koristi v enem letu po zaključeni udeležbi v programu učenja slovenskega jezika.

(7) Tujci iz četrtega odstavka tega člena so upravičeni do enkratnega brezplačnega preizkusa znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni, ki ga izvajajo izobraževalne ustanove oziroma organizacije, ki izvajajo neformalne izobraževalne programe za odrasle za učenje slovenskega jezika. Izvajalci teh programov tujcu izdajo potrdilo o uspešnem ali neuspešnem preizkusu znanja. Tujec, ki se udeleži programa učenja iz četrtega odstavka tega člena, lahko enkratni brezplačni preizkus znanja iz prejšnjega stavka koristi v enem letu po zaključeni udeležbi v programu učenja slovenskega jezika.

(8) Vlada Republike Slovenije podrobneje določi način uveljavljanja in obseg zagotavljanja brezplačne pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

(9) Vlada Republike Slovenije sprejme strategijo vključevanja tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

110. člen

(vrste evidenc)

(1) Zaradi zagotovitve podatkov o stanju, gibanju tujcev in odločanju o pravicah in dolžnostih tujcev po tem zakonu ter o listinah, ki so jim bile izdane, se vodijo evidence o:

- dovoljenjih za začasno prebivanje,
- dovoljenjih za stalno prebivanje,
- vizumih,
- potnih listih za tujca,
- tujcih, ki jim je dovoljeno zadrževanje in izkaznicah o dovolitvi zadrževanja,
- tujcih, nastanjenih v centru,
- izrečenih stranskih sankcijah izгона tujca iz države,
- tujcih, ki jim je določena prepoved vstopa v državo,
- odpovedih prebivanja tujcu,
- zadržkih za izdajo potnega lista za tujca,
- tujcih, ki jim je odrejen strožji policijski nadzor,
- tujcih, ki jim je določeno bivanje izven centra,
- tujcih, ki jim je bil zavrnjen vstop v državo,
- izdanih odločbah o vrnitvi,
- vrnjenih in odstranjenih tujcih,
- overitvah garantnih pisem,
- udeležbi tujcev v programih vključevanja in
- nedovoljenih vstopih tujcev v državo in
- potrdilih o pravicah obmejnega delavca.

(2) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, upravlja evidenco iz sedemnajste alineje prejšnjega odstavka, pri svojem delu pa lahko obdeluje tudi podatke iz evidence o vizumih, določene v tretjem odstavku 112. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, ki jim je dovoljeno zadrževanje in izkaznicah o dovolitvi zadrževanja, določene v drugem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, nastanjenih v centru, določene v tretjem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o izrečenih stranskih sankcijah izгона tujca iz države in podatke iz evidence o tujcih, ki jim je določena prepoved vstopa v državo, določene v prvem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, ki jim je odrejen strožji policijski nadzor, določene v petem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, ki jim je določeno bivanje izven centra, določene v sedmem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, ki jim je bil zavrnjen vstop v državo, določene v šestem odstavku 114. člena tega zakona, podatke

iz evidence o izdanih odločbah o vrnitvi, določene v osmem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o vrnjenih in odstranjenih tujcih, določene v devetem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o overitvah garantnih pisem, določene v petem in šestem odstavku 112. člena tega zakona in podatke iz evidence o nedovoljenih vstopih tujcev v državo, določene v enajstem odstavku 114. člena tega zakona.

(3) Pristojni organ upravlja evidence iz prve, druge, četrte, devete, desete, šestnajste in devetnajste alineje prvega odstavka tega člena, pri svojem delu pa lahko obdeluje tudi podatke iz evidence o vizumih, določene v tretjem odstavku 112. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, ki jim je dovoljeno zadrževanje in izkaznicah o dovolitvi zadrževanja, določene v drugem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, nastanjenih v centru, določene v tretjem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o izrečenih stranskih sankcijah izгона tujca iz države in podatke iz evidence o tujcih, ki jim je določena prepoved vstopa v državo, določene v prvem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, ki jim je odrejen strožji policijski nadzor, določene v petem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, ki jim je določeno bivanje izven centra, določene v sedmem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o tujcih, ki jim je bil zavrnjen vstop v državo, določene v šestem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o izdanih odločbah o vrnitvi, določene v osmem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o vrnjenih in odstranjenih tujcih, določene v devetem odstavku 114. člena tega zakona, podatke iz evidence o udeležbi tujcev v programih vključevanja, določene v desetem odstavku 114. člena tega zakona in podatke iz evidence o nedovoljenih vstopih tujcev v državo, določene v enajstem odstavku 114. člena tega zakona.

(4) Policija upravlja evidence iz pete, šeste, sedme, osme, enajste, dvanajste, trinajste, štirinajste, petnajste in osemnajste alineje prvega odstavka tega člena, pri svojem delu pa lahko obdeluje tudi podatke iz evidence o vizumih, določene v tretjem odstavku 112. člena tega zakona.

(5) Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, oziroma diplomatska predstavništva in konzulati, upravljajo evidenco iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, pri svojem delu pa lahko uporablja tudi podatke iz ostalih evidenc iz prvega odstavka tega člena.

(6) Organ iz tretjega odstavka tega člena podatke iz evidence o dovoljenjih za začasno prebivanje in evidence o dovoljenjih za stalno prebivanje, določene v štirinajstem odstavku 111. člena tega zakona, podatke iz evidence o odpovedih prebivanja tujcu, določene v prvem odstavku 114. člena tega zakona, in podatke iz evidence o potrdilih o pravicah obmejnega delavca, določene v petem odstavku 141. k člena tega zakona, in druge podatke, če tako določa drug zakon, vodi v Registru tujcev. Register tujcev je centralna evidenca o dovoljenjih za prebivanje in odpovedih prebivanja tujcu, ki se vodi kot informatizirana podatkovna zbirka, ki jo upravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v centralnem informacijskem sistemu. Organi iz tretjega in petega odstavka tega člena podatke iz prvega in drugega odstavka 113. člena tega zakona in podatke iz četrtega odstavka 114. člena tega zakona vodijo v centralni evidenci o potnih listih za tujca in zadržkih za izdajo potnega lista za tujca (Evidenca potnih listin), ki se vodi kot informatizirana podatkovna zbirka, ki jo upravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v centralnem informacijskem sistemu.

(7) V evidenci iz tretje alineje prvega odstavka tega člena obdeluje ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, oziroma diplomatska predstavništva ali konzulati podatke iz tretjega odstavka 112. člena tega zakona.

(8) V evidenci iz četrte alineje prvega odstavka tega člena obdeluje pristojni organ podatke iz prvega in drugega odstavka 113. člena tega zakona.

(9) Pristojni organ lahko podatke iz evidence o udeležbi tujcev v programih vključevanja uporablja v postopkih podaljšanja dovoljenja za začasno prebivanje iz 47. člena tega zakona, izdaje dovoljenja za stalno prebivanje 52. člena tega zakona in pridobitve državljanstva Republike Slovenije.

(10) Urad Vlade Republike Slovenije, pristojen za oskrbo in integracijo migrantov, lahko pri svojem delu obdeluje podatke iz desetega odstavka 114. člena tega zakona.

(11) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, in pristojni organ iz tretjega odstavka tega člena iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o dohodkih skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, ki niso oproščeni plačila dohodnine, o davku in obveznih prispevkih za socialno varnost ter o normiranih oziroma dejanskih stroških, ki se nanašajo na te dohodke in o vzdrževanih družinskih članih, za namene, določene v prvem odstavku tega člena, brezplačno pridobiva podatke o sredstvih za preživljanje tujca in njegovih vzdrževanih družinskih članov (EMŠO, višina sredstev za preživljanje). Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, lahko za namen pridobivanja podatkov iz prejšnjega stavka s povezovalnim znakom EMŠO Register tujcev poveže z evidencami, ki jih vodi davčni organ, ki vsebujejo podatke, določene v tem odstavku.

(12) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, in pristojni organ iz tretjega odstavka tega člena iz evidenc Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje za namene, določene v prvem odstavku tega člena, brezplačno pridobiva podatke o odločitvah v postopkih podaje soglasja k izdaji enotnega dovoljenja in podatke o odločitvah v postopkih podaje soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih, podatke o odločitvah v postopkih izdaje delovnih dovoljenj ter podatke o umaknjenih soglasjih k izdaji enotnega dovoljenja in umaknjenih soglasjih k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih ter podatke o delovnih dovoljenjih, ki so prenehala (priimek in ime, EMŠO, datum rojstva, kraj rojstva, državljanstvo, strokovna izobrazba in poklic tujca, naziv službe Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki je izdala odločitev, številka zadeve, vrsta soglasja ali delovnega dovoljenja, datum vloge, vrsta odločitve, podlaga za podajo soglasja ali izdajo delovnega dovoljenja, številka soglasja ali delovnega dovoljenja, številka sklepa ali odločbe, izdane v postopku podaje soglasja ali izdaje delovnega dovoljenja, začetek in konec veljavnosti delovnega dovoljenja, lokacija dela, naziv delodajalca, matična številka delodajalca, sedež delodajalca, številka prošnje upravne enote k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca in zaposlitve pri dveh ali več delodajalcih, datum vročitve informativnega lista, izdanega na podlagi soglasja k zamenjavi delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjavi delodajalca ali zaposlitvi pri dveh ali več delodajalcih, podatek o vloženi pritožbi, datum pritožbe, podatek o novi vlogi za izdajo delovnega dovoljenja ali zahtevi za podajo soglasja, podatek o službi Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki je odločila o prenehanju delovnega dovoljenja ali umiku soglasja, razlog prenehanja in številka zadeve prenehanja delovnega dovoljenja, razlog za umik soglasja in številka zadeve umika soglasja). Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, lahko za namen pridobivanja podatkov iz prejšnjega stavka s povezovalnim znakom EMŠO Register tujcev poveže z zbirko Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki vsebuje podatke, naštet v tem odstavku.

(13) Iz Registra tujcev se v evidenco podjetja ali organizacije, registrirane za prenos poštnih pošiljk, iz petega odstavka 104. člena tega zakona, pošlje podatek o registrski in serijski številki izkaznice dovoljenja za prebivanje. Register tujcev se na podlagi registrske številke izkaznice dovoljenja za prebivanje povezuje z evidenco podjetja ali organizacije, registrirane za prenos poštnih pošiljk, ki se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja poštne storitve. Iz evidence podjetja ali organizacije, registrirane za prenos poštnih pošiljk, se v Register tujcev pošlje podatek o datumu prevzema izkaznice na pošto, datumu vročitve, ter podatek o osebi, ki ji je bila izkaznica dovoljenja za prebivanje vročena.

(14) Iz Registra tujcev Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za namen urejanja obveznih socialnih zavarovanj tujcev pridobivata podatke o

priimku in imenu, EMŠO, datumu rojstva, kraju rojstva in državljanstvu tujca, podatke o potrdilih o prijavah prebivanja in izdanih dovoljenjih za prebivanje (številka, vrsta, razlog ali namen prebivanja, obdobje veljavnosti, vročitev), o datumih vloženih prošnjah za izdajo dovoljenja za prebivanje in datumih dokončnosti ter pravnomočnosti odločitev o teh prošnjah, o prenehanju prebivanja (razlogi oziroma podlaga za prenehanje, dokončnost in pravnomočnost odločitve) ter o izdanih potrdilih o pravočasno vloženih prošnjah za podaljšanje enotnega dovoljenja in prošnjah za izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnjega dovoljenja za prebivanje, izdanih potrdilih o vloženih vlogi za izdajo prvega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo za namen zaposlitve, o pravočasno vloženih prošnjah za podaljšanje dovoljenja za prebivanje in za izdajo nadaljnjega dovoljenja za prebivanje. Register tujcev se za pridobivanje teh podatkov s povezovalnim znakom EMŠO poveže z evidenco o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja in z matično evidenco o zavarovancih in uživalcih pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(15) Iz Registra tujcev Policija za namene, določene v prvem odstavku tega člena, pridobiva podatke o odločbah in sklepih iz šestega odstavka 55. člena, petega odstavka 56. člena, tretjega in četrtega odstavka 60.a člena in drugega odstavka 62. člena, in sicer: priimek in ime, spol, rojstni datum tujca, EMŠO, državljanstvo, podatke o podobi obraza in prstnih odtisih tujca, podatek o pristojnem organu, ki je odločbo ali sklep izdal, podatek o številki, datumu izdaje, vročitve, dokončnosti in pravnomočnosti odločbe ali sklepa, podatke o prenehanju dovoljenja za prebivanje, podatek o roku za prostovoljni odhod, če je ta določen, in o njegovem podaljšanju, datumu vložitve prošnje za podaljšanje roka za prostovoljni odhod ter podatek o trajanju prepovedi vstopa, če je ta določena, njeni začasni odložitvi ali skrajšanju ter v primeru preklica tudi podatek o datumu preklica prepovedi vstopa. Register tujcev se za pridobivanje teh podatkov s povezovalnim znakom EMŠO ali ime in priimek tujca ter rojstni podatki tujca, poveže z evidenco o izdanih odločbah o vrnitvi iz štirinajste alineje prvega odstavka tega člena.

V. PREDLOG ZA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlog zakona se ne obravnava po nujnem oziroma skrajšanem postopku

VI. PRILOGE

- osnutek predloga Pravilnika o spremembi Pravilnika o načinu izdaje dovoljenja za prebivanje in potrdila o pravicah obmejnega delavca, načinu zajemanja prstnih odtisov, načinu označitve prenehanja ter ceni izkaznice dovoljenja za prebivanje in potrdila o pravicah obmejnega delavca
- osnutek predloga Uredbe o zagotavljanju pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije